* * *
Aydınlık
Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!
CUMARTESİ 29 ARALIK 1979
500 KURUŞ

TARAKİ AMİN BABRAK

Muhammed Nur Taraki, 27 Nisan 1978'de Rusların desteği ile kanlı bir darbe yaparak işbaşına gelmişti. Hafızullah Amin, 14 Eylül 1979 günü Taraki'yi kanlı bir saray darbesi ile tasfiye etti. 27 Aralık 1979 Babrak Karmel Rusya'nın katıldığı bir darbe yaparak Amin'i idam etti.

Ağustos 1968: Çekoslovakya... Ocak 1979: Kamboçya... Aralık 1979: Afganistan

- Amin kurşuna dizilirken, Kremlin'in Doğu Avrupa'da beslediği Babrak Karmel Devlet Başkanlığına getirildi
- Moskova, yeni darbeci Babrak'a askeri ve iktisadi yardım yapacağını açıkladı
- Darbe öncesi sokak çatışmalarına Ruslar da katıldı. Kabil'e getirilen Rus askerleri devriye geziyor

Moskova'nın işgal gerekçesi, Çekoslovakya'yı işgal ederken ileri sürdüğünün aynısı: "Babrak yönetiminin isteği üzerine..."

Afganistan'da Rus çizmesi

● Rusya, işgali 10 bin askerle gerçekleştirdiğini kabul etti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

MOSKOVA, pazartesi gününden bu yana Kabil Havaalanına indirdiği 10 bini aşkın asker ve çok sayıda askeri zırhlı araçlarla Afganistan'ı artık tam anlamıyla işgal ederek Amin yönetimini işbaşından uzaklaştırdı. Kremlin, 27 Aralık günü ailesi ve yakın çalışma arkadaşları ile birlikte kurşuna dizdirdiği Hafuzullah Amin yerine Babrak Karmel'i atadı.

27 Aralık günü öğleden sonra başkent Kabil'i havaalanına bağlayan yoldan tanklar, "Halk Sarayına" doğru ilerledi. Zaman zaman Amin taraftarları ile çarpışan Rus birlikleri, Sarayı ele geçirdiler. Amin yakalandı. Ve bir mahkemede yargılandıktan sonra, "Afgan halkına karşı cinayet işlediği" gerekçesiyle kurşuna dizildi.

Afganistan'daki Rus darbesini ilk olarak TASS ajansı dünyaya duyurdu. TASS'ın Kabil Radyosuna dayanarak verdiği haberde, Babrak Karmel'in Devlet Başkanlığına getirildiği ve ilk demecinde Sovyetler Birliği'nden acil olarak askeri ve iktisadi yardım istediği bildirildi. TASS, Sovyet hükümetinin Babrak'a yardım ve destek konusunda güvence verdiğini haberine ekledi.

Bu arada, Sovyetler Birliği Afganistan'ı as-

(Devamı Sa.7, Sü.7'de)

● Müslüman gerillalar, "Rus ajanı Babrak'a karşı savaşınsüreceğini" ilan etti

- AĞUSTOS 1968 Çekoslovakya, OCAK 1979 Kamboçya ve ARALIK 1979 Afganistan...
- Babrak, Taraki zamanında "Devrime ihanet" ile suçlanmıştı.
- Sıra şimdi kimde?
- Politika gazetesi ne diyecek?

3. SAYFADA

Kahramanmaraş katliamının yıldönümünde bildiri dağıttığı için gözaltına alınmıştı

Bir memurun karakolda yediği dayaktan öldüğü bildirildi

ANKARA (ÖZEL)

24 Aralık Pazartesi günü çalıştığı Hacettepe'de bildiri dağıtırken yakalanarak karakola götürülen Hüseyin Karataş isimli memurun yediği dayak sonunda öldüğü bildirildi.

Hacettepe kafeterya idaresinde malzeme planlama bölümünde çalışan Hüseyin Karataş'ı sağ görüşlü bir profesörün ihbar ettiği, profesörün yakın koruma polisinin Karataş'ı Hacettepe karakoluna götürdüğü ve orada feci şekilde dövüldüğü

(Devamı Sa.7. Sü.3'de)

Yeraltı bir cehennem... Bu cehennem Karaipler'deki "Şeytan Üçgeni" gibi acımasız!... Nice canlar almış, nice canları sakat bırakmış!.. Bu cehennem bataklığında yaşam kavgası veren işçiler, doyasıya gülmeye, yemeye, yaşamaya hasret... Bu dipsiz kuyularda çamur dize kadar, buna ses eden yok. Çünkü, ocak korsan, kaçak bir ocak..

KORSAN MADEN OCAKLARI

yeraltı sancısı

ABDULLAH KURTAY

Devlet nerde ola?

"Biz oy kullanırız ama, oyumuzun değeri kadar hakkımız yok..."

4. SAYFADA

"Protesto" eylemine katıldıkları gerekçesiyle

1711 öğretmene işten el çektirildi

● Halen gözaltında bulunanlar bu sayının dışında tutuluyor

● 10 bin 994 öğretmenin soruşturması tamamlandı

ANKARA (ÖZEL)

KAHRAMANMARAŞ katliamını protesto eylemlerine katıldığı saptanan 10 bin 994 öğretmenin 1711'inin soruşturması tamamlandı. Bunlardan 874'ü ilkokul, 837'si ortaöğretim öğretmeni olan toplam 1711 öğretmene işten el çektirildi.

Milli Eğitim Bakanlığından konuyla ilgili yapılan açıklamada, görevden uzaklaştırılan öğretmen sayısına

(Devamı, Sa. 7, Sü. 9'da)

Önlem paketi üzerine tartışmalar tek bir madde üzerinde yoğunlaştı

HÜKÜMET AÇIKLAMADA BULUNAN SUÇLUNUN CEZASININ İNDİRİLMESİNİ ÖNGÖREN MADDEYİ ERTELEMEK İSTİYOR

● AP'li bir hükümet üyesi, bu maddeyi bir süre sonra Meclise kendilerinin de getirmeyi düşündüklerini söyledi

ANKARA (ÖZEL)

AP ve CHP arasında önlem paketinin meclislerden geçirilmesiyle, tartışmalar sonunda tasarının bir maddesi üzerinde yoğunlaştı.

Bu madde çeşitli şekillerde suç örgütlerine katılmış kişilerin yaptıklarından pişmanlık duyması, içine karıştıkları olaylar ve suç ortakları hakkında açıklama yapması halinde bu kişilerin cezalarında belli oranlarda indirim yapılmasını öngörüyor. Tasarı cezanın indirilmesini üç aşama halinde ele alıyor: Suçtan hükümetin

(Devamı sa. 7, sü.2'de)

İşte tartışmalara yol açan madde:

765 sayılı TCK'ya eklenmesi öngörülen ek madde şöyle:

"Ek madde 1—1412 sayılı CMUK'nın değişik ek madde 1'de yer alan cürme iştirak etmiş olan kimse:

Yetkili makamlar tarafından haber alınmazdan önce cürüm ve cürüm ortaklarını mercilerine bildirdiği ve bunun doğruluğu anlaşıldığı takdirde, bu ihbarın cürmün ortaya çıkmasını ve suç ortaklarının yakalanmasını kolaylaştırmasına ve olay özelliklerine göre hakkında idam cezası yerine 8 yıldan, müebbet ağır hapis cezası

(Devamı Sa.7. Sü.1'de)

TİKP Erzincan İl Başkanı ETKO tarafından kaçırılmak istendi

● TİKP, 3 silahlı saldırgandan birinin Erzincan'ın Pekeriş köyünden Arap Ali olduğunu açıkladı

ANKARA (ÖZEL)

TÜRKİYE İşçi Köylü Partisi Erzincan İl Başkanı Niyazi Ağaç ile İl Yönetim Kurulu Üyesi Hasan Yıldız dün Ankara'dan Erzincan'a giderken ETKO'cu olduğunu açıklayan silahlı üç kişi tarafından kaçırılmak istendi. Otobüsün Yozgat'ta mola verdiği bir sırada, üç kişi Niyazi Ağaç'ın şakağına ve sırtına tabancalarını dayadılar. Renault marka bir arabanın ise ilerde beklediği görüldü.

(Devamı sa.7, sü.5'de)

Emniyet görevlileri Acilcilerin üslendiği bir eve yaptıkları baskında Klaşınkof ve M-5 silahlarıyla çok sayıda mermi ve tabanca ele geçirdiler.

Öldürülecek kişilerin listesi ele geçirildi

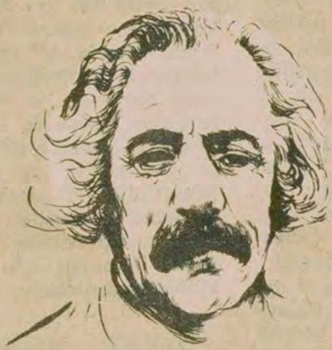
Bankacı Reşat Aksan'ı öldüren Acilciler yakalandı

İSTANBUL(ÖZEL)

İSTANBUL Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkilileri çeşitli öldürme yaralama ve bombalama olaylarına karıştıkları tespit edilen ve THKP-C Acilciler adlı gruba mensup oldukları anlaşılan bazı kişileri gözaltına aldıklarını açıkladılar.

Yakalanan Acilcilerin yapılan sorgularında Osmanlı Bankası eski Genel Müdürlerinden, İstanbul Otelcilik İşletmecilik AŞ. İdare Meclisi ve İntercontinental Oteli Başkanı

(Devamı sa.7, sü.9'da)

ISMET ZEKİ EYUBOĞLU ARAMIZDA

Değerli araştırmacı, bilim adamı İsmet Zeki Eyuboğlu pazartesinden itibaren haftalık deneme yazılarıyla Aydınlık'ta.

SAMANLAR KAR ALTINDA KALDI— Karayollarına bağlı "karla mücadele ekipleri" yolları temizlemek için çalışırlarken, köylüler de samanlarını kurtarmaya çalışıyor. Kar kalınlığının 40 santimetreye ulaştığı Erzurum'da herşey kar altında kaldı..

ADANA'YA DA KAR YAĞDI

● Erzurum'da kar açan grayder devrildi: 1 ölü,

HABER MERKEZİ

TÜRKİYE'nin en ılık iklimli kentlerinden biri olan Adana'da dün saat 10.00'dan itibaren kar yağmaya basladı. Kent içinde zaman zaman yağan kar, kent dışında yogun bir şekilde devam ediyor.

Her on yılda bir kar yağdığını söyleyen Adanalılar, "1970 Şubatından

(Devamı Sa.7. Sü.3'de)

Başbakan TRT'deki sansür konusunda güvence verdi

ANKARA (ÖZEL)

BAŞBAKAN Süleyman Demirel, TRT'de uygulanan sansür konusunda ilk kez bir açıklama yaparak siyasi parti liderlerinin bundan böyle "Üzüntü duymalarına gerek olmayacağını" söyledi.

Başbakan Süleyman Demirel, dün Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'le haftalık görüşmesini yaptı. Bir saat 20 dakika süren görüşmeden sonra Demirel, TRT'de sıkıyönetimin isteğiyle uygulandığı söylenen sansür konusunda şunları söyledi: "Sıkıyönetim ayrı bir idare değildir. Sıkıyönetimden hükümet sorumludur. Sıkıyönetim Komutanlığı TRT'ye mü-

(Devamı Sa.7'sü 4'de)

Kendilerine 'devrimci' diyenler, Sünni olduğu için adam öldürmeye başladılar

Ankara'da beş çocuklu emekçi işine giderken öldürüldü

● Saldırganlar, oğlunun üzerine kapanan anneyi kenara iterek ateş etmeye devam ettiler

HABER MERKEZİ

ANKARA, Kayaş, Şirintepe de numarasız bir gecekonduda oturan Yüksel Bal adındaki bir emekçiye dün işine giderken Kahramanmaraş'ın öcünü aldığını öne süren saldırganlar tarafından ateş edildi. Üç el ateş ettikten sonra evden fırlayan Melek kadın, oğlunun üzerine kapandı. Saldırganlar, Melek kadını zorla kenara iterek Yüksel Bal'a beş el daha ateş ettiler.

Olay yerinde olan Yüksel Bal'ın TEK Genel Müdürlüğünde işçi olarak çalıştığı, eline ayda 5800 lira geçtiği ve en büyüğü 8 yaşında beş çocuk babası olduğu öğrenildi.

Yüksel Bal'ın kendisine "Devrim Savaşçıları"

(Devamı Sa.7, Sü.7'de)

Bir uyarı daha

Oral Çalışlar

GÖRMEDİK, duymadık bilmiyoruz demeyin. İki gündür Afganistan'a kurulan Sovyet hava köprüsünün sonucu bir yeni darbe daha oldu. Çatışmalara Sovyet askerlerinin katıldığını olayı görenler anlatıyor.

Yeni darbecinin adı Babrak Karmel. Doğu Avrupa ülkelerindeki mülteci lojmanlarında yetişmiş. Faşist diye adlandırdığı Hafızullah Amin'i bütün ailesiyle birlikte bir gecede yok etmiş. Moskova'nın TASS ajansı da devrilen Amin'in CIA ajanı olduğunu söylüyor.

27 Nisan'da Davud Han devrilip de yerine Taraki geldiğinde Sovyetler ve onların dünyadaki uzantıları bunun bir devrim olduğunu söylemişlerdi. Bazı ilerici geçinen yazarlarımız da bu propagandaya ka-

(Devamı sa.7, sü.5'de)

içten geldiği gibi

NİMET ARZIK

Kadın erkek eşitliği

Nur gibiydi yüzü... Adı ya Nurhan'dı ya Gülhan'dı. Ankara'nın yüzü çatık kazalarının birindendi. Ya dört, ya beş çocuğu vardı.

Çelimsiz çopur bir adamla evlendirmişti onu babası. Zayıf, yanındakini hırpalar, çünkü güçlülük derdindedir.

İşkenceci psikolojisine egemen faktörlerden biri de budur. Hiç bir bakımdan güçlü olmamak!... Şanlı olmamak!

Evlendiği gündenberi adam ona dünyanın zulmünü etmişti. "Eve döneyim baba" diye yalvardığında, eşşoğlueşşek bir yanıt almıştı.

– Çekeceksin kızım. Kaderin. (15 yaşındaydı!)

Benim sözlüğümde, bu suçluluk kompleksidir ve onun doğurduğu sorumluluktan kaçmadır. Gelenektir klasik yalanlar sözlüğünde!

***

Hep o nurlu yüzlü kadını düşünüyordum, uluslararası bilmem ne fasa fiso kongresinin "kadın ve erkek eşitliğini" sağlamlaştıracak yasalar çıkarmak niyetinde olduğunu duyunca...

Ne o?... Yoksa dünya kadınları isyana mı hazırlanıyorlar ki, önlemek için böyle bir eğilim doğdu?...

Yok canım... Onlar nerde, isyan nerde?... Yüzde sekseni, bir varlıklı kocaya kocca bir isyanı satarlar her topu her tüfeğiyle, her gönlü, her beyniyle!... Her geçmişiyle, her geleceğiyle.

Evet yasalarda değiştirilecek beş altı madde var, kadın konusunda. Bu beş altı madde değişince Nurhan hanımların hangi ekmeğine, hangi yağ sürülecektir ki, göz yaşı yağı mı?

O yağ gene Tülinlerin, Jülilerin, Emoşların, Zırtoların ekmeğine yağ katacaktı. Bizde, sergilenmede, vergilenmede, izinsiz sınır dışı hava almada, genç kızlık soyadını taşımada, doğurma hakkında, doğurmama hakkında...

Uluslararası Kadın Erkek Eşitliği Fasary Kongresinden Nurhan Hanımın, hiç bir Nurhan Hanımın haberi yoktu.

Kadın Yılı diye bir laflar çarptığı olmuştu gözüne, gazetelerde. İlk okulu bitirmişti. Eline düştüğünde gazete okurdu, gizli gizli.... Açık okuyamazdı ki... Kadın kısmın okumuşsa cadı olurdu.

Nurhan hanım için Kadın Yılı neydi?

Evet Ankara'dayız. Yetmiş dokuz bitiyor kan deryası akıtarak, gürül gürül.... Boşboğazlık hakları önde gidiyor!

Nurhan Hanım için kadın yılı, sucuk, salça hazırlamakla, bulaşıkla, yemek pişirmekle ve hakaret ve dayak yemekle geçmişti.

Çocukları büyüyünce babaların işkence yamağı oldular. Darısı başka işkencecilerin çocuklarına! Analarına seslenmeleri

– Eşşeoğlu eşekten öteye gitmedi....

Bir de genelleme yapmak için:

– O hayvan diyorlardı, ondan söz ederken.

– O hayvan gelip arkadaşımı uğurlamadı, diye dudak büküyordu.

Sözüm ona okumuş canavar tohumu kızı...

– Sus, diyordu başını yumruklayarak anasının, iri kıyım, suratsız oğlu.

Daha küçükler... Küçüktü...

Onlar da yetişeceklerdi!...

Kadın yılı Nurhan Hanım için, kafasında yumruk kadar şiş taşımakla geçmişti. Hani,herkes bayrak yarışından söz ediyor ya, racon kesip... Ailede bayrak yarışı dayak atmadaydı.

Baba, anayı, vurmaktan bıktıktan sonra, oğluna tesilim ediyordu. Oğul şehvetle sırasını savıyor, dinlenmiş babaya teslim ediyordu. Yeniden. Kesilmemeliydi dayak. Haddini bildirmeliydi, karı kısmına...

– Git, diyorlardı, bir de onu kendi evinden kovarak, defol!... Bütün bu anlattıklarım gerçek... Baretta'nın nonoslarına anlatıyorum!..

Daha önceki kadınlar yılını nasıl geçirmişti?

Biri eşikte, biri beşikte, biri karnında, biri koynunda, bebeleriyle beraber.

Namaz bile kılamıyordu çünkü bal ayı denilen ayda öyle acı bir yumruk yemişti ki kocasından başını pek eğemiyordu yıllardır.

Doktora aktara falan da götürülmemişti... O doktora değil de doktor yerine geçene, düşük yapmak için giderdi. Yaralı, hırpalanmış, yorgun, çıkardı "operasyondan" ve karda kışta yürüye yürüye evine dönerdi.

Eve gelince, işe koyulurdu... Ve dayak yerdi. Sanki dayak yemek için kiralanmıştı.

O aciz evcil işkenceciler en çok nereye vurur biliyor musunuz?.. İnsanın gözüne

Nur söndürücüler sizi!... Eşoğlu eşek demek bile en şiddetlisinden eşeğe hakaret!...

İkinci planda baş vardı... Düşünen baş. Ona vururlardı.!

Üçüncü planda, karın vardı: Doğuran karın... Kısırlaştırmak, işkencecinin üçüncü zevkidir!....

Sevgili okurlarım, sizi Nurhan Hanımla tanıştırmak isterim... Dünya güzelidir hâlâ. Çile çekmek bile onu güzelleştirmiştir. Kırk kırkiki yaşlarındadır, onsekiz yaşında, boya maskesi görmemiş bir kızın teniyle.

Nazlı, anlamıyan sitemli bir bakışı vardır. Arı çizgili bombe bir alnı. Ufak tefektir, küçük bir kız gibi.

Sevgili okurlarım, artık uluslararası kadın hakları palavralarını beklemeden, ona yardım edelim.

İş arıyor...

Kendisine eziyet eden adama karşı, uzun yıllar göynü sıcaktı. Şimdi hazır, soğumuşken!..

O eşsiz bir eda ile taşıdığı çiçekli şalvardan, enikleri utanırlar

Ana dövmeğe utanmıyorlar da!..

Hademelik yaparım dedi bana.

Ziynetlerini de evde bırakmış...

"Cehennemin dibine gitsinler" diyor.

Gözü tok!...

Sevgili okurlarım, Nurhan hanıma, Nurhan Hanımlara yardım edelim, sonra uluslararası kongrelerindeki palavraları huzuru kalp ile dinleriz!...

Palavra çooook!

FİKİR MEYDANI

1980 YILI BÜTÇESİ HALKA NE GETİRİYOR (2)

Ali Rıza Yurtsever

ENFLASYON artışı ve Türk parasının değer kaybetmesi devam edecektir. Ülke ekonomisi büyük bir tıkanıklık içindedir. Elde avuçta ne varsa günlük zorunlu ihtiyaç maddelerinin karşılanmasına bile yetmemektedir. Hammadde, enerji, yedek parça, döviz vb. yokluğu sonucu pek çok fabrika, işletme kapanmakta ya da kapmak tehlikesi ile karşıkarşıyadır. Başta petrol olmak üzere yapılan dışalımlara milyarlar ödenmesine karşın, bazı tarım ürünleri dışında dışsatımlarımız çok cılız bir düzeyde kalmaktadır. Bu durum bütçe açığının büyük boyutlara varmasına yol açmaktadır. Nitekim 1980 bütçesi 70 milyar lira açıkla karşıkarşıyadır. İflasın eşiğinde olan ekonominin kurtulması için kağıt üzerinde sağlanan yatırımlar yeterli olmamaktadır. Kasası tam takır olan hükümet, çareyi iç borçlanmaya, karşılıksız para basımına gitmek suretiyle çözmeye çalışmaktadır.

Çeşitli çevrelerce "İşverenlerin 1979 yılı kârları rekor düzeye çıkmıştır", yine "toptan eşya ve geçinme fiyatlarının yıl sonuna kadar yüzde 70'e ulaşacağı" açıklamaları yapılırken, "enflasyon canavarı" vahşetine karşı etkin mücadele edeceğini, ekonomiye istikrar kazandıracağını, fiyat artışları ve zamları durduracağını ilan eden hükümet, uygulamada bunun tersini yapmaktadır. Emperyalizme bağımlılık sonucu ekonominin bu hale gelmesinden büyük burjuvazi ve toprak ağaları asıl sorumlu tutulması gerekirken, Demirel hükümeti kabahati yine emekçi halkın sırtına yüklemektedir.

Bir süre önce 'trilyonları telaffuz etmeye alışmalıyız' diyen Demirel, banknot basımına hız vererek bütün güçlüklerin altından çıkamayacağını bilmektedir. Son 15-20 yılda yapılan devalüasyonlar yanında karşılıksız para basımına gidilmek suretiyle başvurulan yollar, beklenen güçlükleri ortadan kaldırmamıştır. Yeni milyonerlerin ortaya çıkması, ceplerin şişkinliği, sıfırları çoğalan paralar, ekonomiyi çıkmazdan kurtarabilmiş midir?

Seçim yatırımına yönelik tedbirlere ağırlık veren yeni bütçe, bu açıdan, yoklara karışan en temel ihtiyaç maddelerini bulundurmayı çözmeye çalışması dışında, ekonomiyi düzlüğe çıkarabilecek tedbirleri içermemektedir.

Dışalımların yüzde 54'ü petrol alımına ayrılmıştır. Petrol alımı için gerekli döviz en başta yurt dışına ihraç ettiğimiz işgücü (işçilerimiz) olmak üzere emekçi halkın sırtından karşılanmasına rağmen, halk, bu olanaklardan yeterince yararlanamamaktadır.

Emperyalizme bağımlılık sonucu açık bir pazar haline sokulan ülkemiz üzerinde büyük bir kumar oynanmaktadır. Bir avuç sömürücünün aşırı kâr hırsı için milyonlarca insan açlığa terkedilmiştir, halkın yaşamıyla yakından ilgili en zorunlu ihtiyaç madenleri ellerinde bulunduran bu asalak güçler, bunu meşru bir kazanç yolu görmektedirler.

Teşvik edilen lüks tüketim maddeleri yanında, kaçakçılık sanayii hızla gelişmekte ve yaygınlaşmaktadır. Ülkenin bir numaralı meselesi halini alan anarşiyi büyük ölçüde beslediği herkesce kabul edilen silah, sigara, döviz vs. kaçakçılığı sonucu her yıl milyarlarca dolar karşılığı ulusal gelirin yurt dışına kaçırılmasına göz yumulmaktadır.

Sabah akşam yapılan zamlara rağmen yoklara karışan zorunlu mallar bulunmamaktadır. Halkın büyük tepki göstermesi karşısında "Fiyat artışları ve zamlardan karkmamak lazım, önemli olan bunları bulup devreye sokmaktır" düşüncesiyle yola çıkan hükümet, halkı, vurguncuların, karaborsacıların insafına terkediyor. Ulusal kalkınma ile içiçe olan bu malların bulunmasının sağlıklı çözümü her şeyden önce halk yararına bir dizi ekonomik-siyasi tedbirleri almakla mümkündür.

"Nasıl iktidarda kalabilirim" derdinde olan Demirel'in ülkenin karşıkarşıya olduğu ağır sorunlara ciddi şekilde eğildiğini söylemek mümkün değildir. Seçim yatırımına yönelik tedbirlere ağırlık verilen, 1980 bütçesi kuyrukları ve yokları ortadan kaldırmayı gerektiren tedbirler yerine, daha çok oy gelebilecek yerlere ve alanlara yatırım yapılmasını sağlayan tedbirleri içermektedir.

Emekçi halkın yaşam koşulları daha da kötüye gidecek, "zenginin daha zengin, fakirin daha da fakirleşmesine" yol açacaktır.

Dayanılmaz hayat pahalılığı ve zamlar karşısında satın alma gücü günden güne tükenen işçi, köylü, memur, dar gelirli, küçük esnaf, kısacası emekçi halk kanağlamaktadır.

Maaş ve ücretelriyle geçinmek zorunda olan işçi ve memurlardan alınan vergiler, bütçe gelirlerinin yüzde 63,1'ini 391 milyar 400 milyonu bulmaktadır. Memur maaş kat sayısının 22'ye çıkarılması, asgari geçim hadlerinin yükseltilmesi, sanıldığı gibi işçi ve memurların yüzünü güldürmeyecektir. Yüzde 70'lik fiyat artışlarına karşı geçen yıla göre maaş ve ücretlerde' yüzde 11,1 oranında bir düşüş olduğu gerçeği bir yana, mevcut hayat pahalılığı ve zam furyaları karşısında getirilmek istenen bu tedbirler çok yetersiz kalmakta ve bir yarar sağlayamamaktadır.

Yine resmi ve özel çevrelerin belirttiği gibi "Vergi kaçıranlar için bir cennet olan Türkiye" de ücretleriyle geçinenler dışında herkes dilediği kadar vergi vermektedir. Yıllık kazançları milyonları aşanların, vergi vermenin ötesinde, bir çoğu mevcut vergi yasalarındaki boşluklardan yararlanarak vergi iadesi adı altında halkın alın terinden diledikleri kadar aldıkları bilinmiyor değil.

Mevcut vergi yasaları günün şartları doğrultusunda ele alınarak emekçi halk yararına değiştirilmediği sürece Demirel hükümetinin çalışanlar hakkındaki sözleri aldatıcı olmaktan öteye gitmemektedir

Çok değil, daha birkaç ay önce "Boş tencere yürüyüşlerine' arka çıkan demirel halka vaad ettiğini çok çabuk unutmuştur. Bir teneke gazın 750 liraya, bir çuval şekerin 1500 liraya, bir kilo tezeğin 25-30 liraya satıldığı günümüzde, çekilen nutuklar yeterli olmamaktadır.

BİTTİ

OLAYLAR/SORUNLAR/GÖRÜŞLER

TOKAT OLAYLARI ÜZERİNE

Seyit Soydan

TOKAT, Kontrgerillanın kırmızı bölge alanlarından biridir. Aynı zamanda Kontrgerilla ile içiçe faaliyet gösteren MHP'nin yaşama ortamı bulmaya çalıştğı bir şehirdir. Tokat yarı-feodal üretim ilişkilerinin ve mezhep ayrılığının açık bir şekilde kendisini gösterdiği Alevi ve Sünni yurttaşların yaşadığı bir bölgedir. MHP, bu şehirde de mezhep ayrılığını körükleyerek ayakta tutmaktadır. Son günlerde MHP, bu çatışmayı daha da derinleştirmeye çalışarak Tokat'ta yeni bir K. Maraş yaratmayı amaçlamaktadır.

Seçim öncesinde durum

MHP'nin Tokat'ta sınırlı da olsa oy yükselmesi yaratmasının temel nedeni Sünni yurttaşları Alevi yurttaşların üzerine kışkırtarak mezhep çatışmasını körüklemesidir. Buna karşılık bir kısım CHP'linin, TBP ve sahte solun Alevi milliyetçiliği yapması Sünni yurttaşları MHP'nin kucağına iterek onun işini kolaylaştırmıştır.

MHP'nin seçimlerdeki temel propagandası Alevi düşmanlığı ve kışkırtıcılıktır. Türkeş, Tokat'ın çeşitli ilçelerinde yaptığı konuşmalarda sürekli '... bozkurtlarım' diyerek halka hitap etmiş ve 'bozkurtların kanı yerde kalmayacak, Önkuzular vb. Ölmez' diyerek kışkırtıcılık yapmış ve hedef olarak ta 'kızıl ları yani kızılbaş denilen Alevi yurttaşları göstermiştir. Türkeş'in bu tip kışkırtıcı konuşmalarını Zile'de Alevi yurttaşların ve CHP li esnafın dükkanlarının tahrip edilmesi izledi. Bununla yetinmeyen MHP, AP ve MSP'nin 'Alevi saldırganlara karşı kendilerini koruyamayacağı propagandasını yaparak Sünni yurttaşların 'bozkurtları' desteklemesini istedi.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi CHP'nin faşizme karşı uzlaşmacı siyaseti ve bölücülüğe alet olması MHP'nin 'Sünni fedailiği' ve bölücülük yapmasına uygun bir zemin hazırlamıştı. Türkiye genelinde olduğu gibi Tokat'ta da halk faşistlerden hesap sorulmasını istiyordu. 1977 seçimlerinde CHP'nin Tokat'tan 4 milletvekili çıkarması bunun bir göstergesiydi. Fakat 22 aylık iktidarı döneminde CHP'nin vaadlerinin hiç birini yerine getirmeyişi, ve en önemlisii faşist saldırıların kaynağına inmemesi halkta bir soğuma ve ciddi bir güvensizlik yaratmıştır. Ayrıca 14 Ekim Senato seçiminden önceki ön seçimde CHP tam da Türkeş'in istediği bir şekilde 'Aleviler ve Sünniler olarak ikiye bölünmüştür. CHP'nin Tokat ili ön seçimlerinde Alevilein adayı olan Senem Köylüoğlu'nun kaybetmesi üzerine başını CHP Sivas Milletvekili Azimet Köylüoğlu ve CHP Tokat Milletvekili Ali Kurt'un çektiği bir grup CHP'li, delege seçimlerini kazanan 'Sünni Metin Somuncu' ya karşı' esasen Tokat'ta hiç bir gücü olmayan TBP'sini piyasaya sürüp Alevi milliyetçiliği yapmışlar ve TBP'nin kazanması için çalışmışlardır. Varlığını Alevi sömürücülüğüne dayandıran TBP, 14 Ekim seçimlerinde bazı, CHP milletvekillerinin desteği ve 'Sünni düşmanlığı' ile 16 binin üstünde oy almıştır. Bu durum MHP'nin 30 binin üstünde oy almasında da önemli bir etken olmuştur. Ayrıca bütün amacı 'zayıf halka' ilan ettikleri Türkiye'nin bölünmesi için çabalamak olan Rusya'nın beşinci kolu sahte sol da varlığını bu mezhep çatışmasında yerini alarak yani Alevi milliyetçiliği yaparak sürdürmeye çalışmıştır. Bunun en bariz örneği geçen yıl Zile'de yaşanmıştır. "Başını İGD ve TSİP'in çektiği Rusya'nın uzantısı sahte solcular, Zile'nin bütün Alevi köylerini 'Zile'de Sünnilerin Alevileri kestiğini-Alevi kanı taşıyan herkesin Zile'ye gitmesini telefonla haber veriyor. Bunun üzerine kazmasını-nacağını kapan yüzlerce köylü Zile'ye baskın yapıyor. Ortada hiç birşeyi olmadığını ve aldatıldıklarını anlayan köylüler şaşkınlık içinde ne yapacaklarını şaşırıyor. Sünni düşmanlığı ile körüklenen Alevi yurttaşlar bu provokasyon ortamı içinde bilinçsizce sağa sola saldırıyor ve Sünni bildikleri birçok esnafın dükkanını tahrip ediyorlar.

Köylüleri kışkırtan sahte solcular ise meydanda yok. CHP olaya sahip çıkmıyor. MHP'nin 'Alevi düşmanlığı ve kargaşalık yaratma amaçlarına zemin hazırlayan bu ortamda yoksul Alevi yurttaşlar Silahlı Kuvvetler ile karşı karşıya getiriliyor. Provokatörlere ve faşistlere lanet okuyan yoksul Alevi yurttaşlar canlarını zor kurtarıyor. Sahte solun 'anti-faşist Aleviler ile faşist Sünniler arasındaki mücadele' diyerek övündükleri provokasyonları böylece 'başarıya' ulaşıyor.

Fakat, Alevi-Sünni çatışması TBP ve MHP'nin oy artışı ile belirli bir başarı sağlamakla birlikte Tokat halkının esas isteğinin birlik olduğu 14 Ekim seçimlerinde de ortaya çıkmıştır. Bölücü propagandalara rağmen Alevi ve Sünni yurttaşların büyük çoğunluğu oylarını CHP ve AP'ye vererek 'birlik' isteklerini ispatlamıştır

Seçim sonrasında MHP terörü arttırdı

14 Ekim seçimlerinden sonra MHP, Tokat'taki faaliyetlerine hız verdi. Büyük çaplı ve kanlı bir tertip hazırlığı içine girdi. Bunun ilk adımı okullarda oldu. MHP'li komandolar Tokat, Zile, Erbaa'da liseli öğrencilerin öğrenim özgürlüğünü engelleyerek kendi görüşünden olmayanları, özellikle 'solcu ve Alevi' olan öğrencileri okullara sokmayarak yoğun bir terör başlattılar. Bunun sonucu Zile'de 200'e yakın liseli öğrenci, Tokat'ta 75 öğrenci tasdikname alarak okulu bırakmak zorunda kaldı

MHP'nin okullardan başlattığı bu terör harekatının esas amacı Alevi-Sünni yurttaşları birbirine düşürerek büyük bir tertip yaratmaktır. Bunun için Tokat'ın çeşitli ilçelerinde sokakta gruplar halinde dolaşan ve dışarıdan getirilen Türkeş'in komandoları Alevi yurttaşlara, ya da devrimci gençlere saldırmaktadırlar. Bir de son zamanlarda dikkati çeken önemli bir nokta MHP'nin artık kendisinden olmayan herkesi CHP-AP-MSP ve TİKP'yi hedef alarak saldırılar yürütmesidir. Son Tokat olaylarında lisede olay çıkarmak isteyen komandolar amaçlarına ulaşamayınca kendilerinden olmayan bütün yurttaşların dükkanlarını tahrip etmişlerdir. Aynı şekilde 7-12-1979 günü Zile'de meydana gelen olaylarda komandolar Endüstri Meslek Lisesinin önünde iki öğrenciyi yaraladıktan sonra birçok yurttaşın dükkan ve eczanesini tahrip etmişler ve bir lokantacı ile iki müşteriyi yaralamışlardır. Aynı akşam komandolar yüzlerine maske takarak genellikle tarafsız insanların, CHP-AP-MSP'li yurttaşların gittiği Avcılar Derneğini basarak orada bulunanları silahla tehdit etmişlerdir. Aynı olaylar değişik bir şekilde Erbaa ilçesinde de cereyan etmiştir. Genellikle dışarıdan özel olarak getirtilmiş, başını Taşova savcısını vurmaktan aranan Muhittin Gündoğdu'nun çektiği komandolar Tokat ve Zile'de olduğu gibi Erbaa'da da öğrenim özgürlüğünü engellemek için çeşitli saldırılarda bulunmuşlar, ayrıca birçok demokratik kuruluşa ve kooperatife saldırmışlardır. Bütün bu saldırılarda MHP'yi cesaretlendiren önemli bir etken de Emniyet mensuplarının yanlı hareket etmesidir. Emniyetin olaylara seyirci kalması kana susamış, saldırganların, iştahını kabartmaktadır. Komandolar, 15.12.1979 tarihinde de çeşitli görüşlere mensup insanların o oturduğu bir kahvehaneyi taramış ve aynı gün polis karakolunu da bombalamışlardır. Turhal'da da iki polisi vuran komandolar bir taksi şirketinde çalışan Alevi bir şöförü Zile Bağlarında öldürüp taksiyi de Sünni yurttaşların oturduğu bir köye bırakarak kaçmışlardır

Bütün bu eylemlerden amaç, herşeyiyle kader birliği içinde yaşam kavgası veren Alevi ve Sünni yurttaşları birbirine düşürerek büyük bir düşmanlık yaratmaktır.

Çözüm nedir?

Tokat'ta yapılması gereken şey saldırıların esas kaynağı olan MHP'ye karşı CHP—AP—MSP ve TİKP'lisiyle bütün halkı birleştirerek mücadele etmektir. Bölücülüğe ve MHP'nin yeni bir K. Maraş katliamı girişimlerine karşı Alevi-Sünni yurttaşların birliği için çalışmaktır.

Nitekim halk içinde birlik yönünde olumlu adımlar da atılmaktadır. Tokat'ta Alevisi-Sünnisiyle bütün esnaflar MHP'nin terörüne karşı birlikte mücadele etmeye çabalamaktadır. Erbaa halkı, Zile, Turhal halkı faşist saldırganların üzerine gidilmesini, tertiplere karşı önlem alınmasını istemektedir. Yine Tokat'ta öğrenci velileri çoğına serbestçe öğrenim görmelerini istemektedir. MHP'nin kendisinden olmayan herkese saldırması bütün partiler ve halk içinde saldırganlara karşı birleşme ihtiyacını doğurmaktadır.

Tokat'ta Alevisiyle Sünnisiyle bütün halkı birleşmeye ve CHP-AP-MSP'yi MHP'li saldırganlara karşı mücadeleye çağıran, yeni bir K. Maraş yaratma tertiplerine karşı yetkilileri ve hükümeti uyaran tek güç TİKP'dir. Ecevit hükümetinin uzlaşmacı tutumu MHP'nin K. Maraş katliamına seyirci kaldı. Aynı şekilde AP azınlık hükümeti de vurdumduymaz davranır ve büyük tertipler peşinde olan MHP'nin üzerine gitmezse Demirel'in de sonu Ecevit'inki gibi olacaktır. İş işten geçmeden katliam tertipçilerine karşı önlem alınması için yetkilileri uyarıyoruz.

Tokat'ta bugün en önemli mesele MHP'nin tertiplerini suya düşürmek için Alevi-Sünni bütün halkı birleştirip saldırganın üzerine gitmektir.

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Hapishaneler kralı!..

Demirel mantığı işte.

Bakın ne demiş yine:

"Belini kıracağız..."

Kimin?

Anarşinin...

Peki anarşinin belini nasıl kıracaksınız?

Efendim yeni baskı yasaları çıkartacağız.

Ya CHP ile MSP buna karşı çıkarlarsa?

Kimse karşı çıkamaz. Onlarla konuşacak, iknaya çalışacağız.

Diyelim ki ikna ettiniz, baskı yasalarını meclisten geçirdiniz, ya anarşi bu yasaları da çiğnemeye kalkarsa?

O zaman işin rengi değişir.

Ne gibi?

Biz gideriz, anarşinin belini kıracak birileri gelir. . .

Kim?

Faşizm!

....

Elbette Demirel, kendisi anarşiyi önleyemeyip şapkasını alıp giderse, yerine gelecek nesneyi "faşizm" diye tanımlamaz.

Ancak, onun son basın toplantısında üzerine basa-basa söylediği şu sözlerden de bundan başka anlam çıkmaz:

"Biz devlet otoritesini sağlayamaz, bu boşluğu dolduramazsak, boşluğu dolduranlar çıkar, Sonra onları söküp atmak mümkün olmaz. . ." (8 Aralık 1979)

Ona ne şüphe?

Tecrübeyle sabit efendim tecrübeyle...

12 Mart arifesinde olduğu gibi, Demirel şapkasını alıp gidince meydana gelen boşluğu dolduran balyozcular misali, şimdi de doğacak boşluğu dolduracak hevesliler elbette bulunur.

Bunlar anarşiyi önlemek bahanesiyle, kitaplarla ve de aydınlarla hapishaneleri balık istifi doldurur.

Ama anarşinin kaynağı olarak kitaplarla, aydınları gören bu zihniyet anarşiyi durdurur mu?

İşte bütün mesele.

....

Bu gidişle 1980 bütçesine yeni hapishanelerin yapımı için oldukça büyük bir ödenek koymak gerekecek.

Mevcut hapishanelerimiz daha şimdiden ağzına kadar dolduğu ve tutukluların çoğu spor salonlarına doldurulduğu için, önümüzdeki günlerde yeni hapishanelere ihtiyaç hissedilecek.

Eh Demirel, dernek kapatmaktan, baskı tasarılarını yasalaştırmaya çalışmaktan, habire, ona, buna gözdağı veren konuşmalar yapmaktan başka bir iş yapmadığına göre, bari boş zamanlarını değerlendirip bir icraata kalkışsın.

Bütçeye derhal bir ödenek koydurup, yeni hapishanelerin yapımına başlasın...

Hiç olmazsa bundan sonra tutuklanacak olanlar karda, kışta açıkta kalmasın. . .

Böylelikle de Demirel, "barajlar kralı" ünvanından sonra, "hapishaneler kralı" ünvanını da kazansın!

Ona bugünkü hal ve gidişiyle bu ünvan ne de güzel yaraşır.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Bir malın resmi fiyatının çok üstünde satıldığı piyasa- Bir renk. 2) Elma, armut gibi meyvelerin yenmeyen iç kısımı- Uzlaştıran, anlaşma sağlayan kimse. 3) Bir işi başaramamak anlamında bir deyim. 4) Tersi hiç olmazsa- Kimyada Alüminyum'un simgesi- Bir kesici alet. 5) Bir emir- Durumlar (eski dil)- Bir mikroskop camı. 6) Amerikan sinemasının önde gelen isimlerinden olan, Türkiye doğumlu bir yönetmen. 7) Ağızdan çıkan ses (eski dil)- Yüce- Bir harfin okunuşu. 8) Başına 'M' gelirse yer, zemin- Eskiden gezgin dervişlere denirdi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Taşıt işleyemeyecek kadar dar ve engebeli yol. 2) Temel maddesi buğday olan bir tatlı. 3) Yerinde, uygun (eski dil)- Eğe yiğidi. 4) Eti lezzetli bir tatlı su balığı. 5) Bir cins kürek- Doğru bir çizgi üstünde bulunma durumu. 6) Hamur açmaya yarar. 7) Tersi bilgiçlik taslayan. 8) Sıcak ve bunaltıcı bir rüzgar- Emektar uşak. 9) Vasıta- Tersi suyun katı hali. 10) Bir cins pamuk. 11) 'Acem'in yarısı- Kapılma, aldanma. 12) Bölüm- Bir organımız.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	D	İ	V	A	N	İ	H	A	R	P	■	A
2	A	H	A	M	■	M	A	S	A	L	A	R
3	L	A	T	E	M	■	S	İ	Y	A	H	İ
4	E	Y	A	L	E	T	■	O	■	N	■	■
5	V	E	N	E	D	İ	K	L	İ	L	E	R
6	E	T	İ	■	İ	B	A	■	L	A	M	A
7	R	E	■	İ	N	A	N	■	E	M	İ	N
8	E	T	■	K	E	S	İ	N	■	A	L	A

Beheşti: "ABD'nin suçları sergilenirse rehineler serbest bırakılır"

● Hansen: "Elçiliğin önüne masayı kurup soruşturmaya başlayacağım"

TAHRAN
İranlı dini liderlerden Ayetullah Beheşti, Japon gazetesi Mainici Simbun'un muhabirine verdiği demeçte, "ABD'nin İran'da 30 yıldır sürdürdüğü faaliyetleri gözler önüne serecek bir mahkeme açıldığı takdirde, rehineler serbest bırakılacaktır" dedi. Beheşti, rehinelerin casusluktan suçlu bulunsalar bile, amaçlarının uluslararası bir mahkemede ABD'yi yargılamak olduğunu belirtti.

Öte yandan rehinelerin salıverilmesini sağlamak için BM Güvenlik Konseyine başvuran ABD'nin İran'a ekonomik yaptırım için yeterli oyu bulamadığı bildirildi.

"SORUŞTURMAYA BAŞLAYACAĞIM"

45 günden beri Tahran'da rehine tutulan Amerikalıların salıverilmesi için çalışan ABD Kongre üyesi George Hansen, "Elçiliğin önüne bir masa koyup burada soruşturmaya başlayacağım" dedi.

Bunalımın gittikçe uzamasından sıkılan Hansen düzenlediği basın toplantısında, "Soruşturmaya burada başlamalıyız. İsteyen herkes de gelip bana derdini anlatabilmelidir. Ancak o zaman ABD ve İran arasındaki sorunun ne olduğu tam olarak ortaya çıkabilir. Her şeyi bütün yönleriyle anladığımız takdirde meseleyi çözmek o kadar da kolaylaşır. Belki bu şekilde rehinelerin kurtulmasını da sağlamış oluruz" şeklinde konuştu.

"ABD'YE KARŞI ÇIKACAĞIM"

Tahran'daki Amerikalı "casus" rehinelerden Kevin Hermening, evine ulaşan mektubunda, kurtulduğu takdirde, ABD'nin bazı liderleri destekleme siyasetine karşı çıkacağını belirtti. Hermening mektubunda şöyle dedi:

"Eğer eve dönebilirsem, ABD'nin bazı politikalarının değişmesi için çalışacağım. Bana öyle geliyor ki, bizim hükümet iyi bir hükümet olmasına rağmen kendine faydası yok. Bazı ülkelerin liderlerine baba rolü oynamasına karşı çıkacağım."

5 kıtadan KISA HABERLER

Suriye'nin BM Temsilcisi istifa etti

Suriye'nin BM Temsilcisi Hamud El Sufi, görevinden istifa ettiğini ve Devlet Başkanı Hafız Esat'a karşı sürdürülen muhalefet hareketine katılacağını açıkladı.

El Sufi, şimdiki halde diğer demokratik güçlerle Esat hükümetine karşı siyasal cephe kuran demokratik hareketlere katılacağını ve cephenin Avrupa'da faaliyet göstereceğini belirtti.

Öte yandan Suriyeli yetkililer yaptıkları açıklamada, El Sufi'nin Mısır-İsrail barış anlaşmasını desteklediği için geri çağrıldığını ileri sürdüler

El Sufi ise AFP'ye verdiği demeçte Fransa'dan sığınma hakkı isteyeceğini söyledi.

ZANU gerilla komutanı öldü

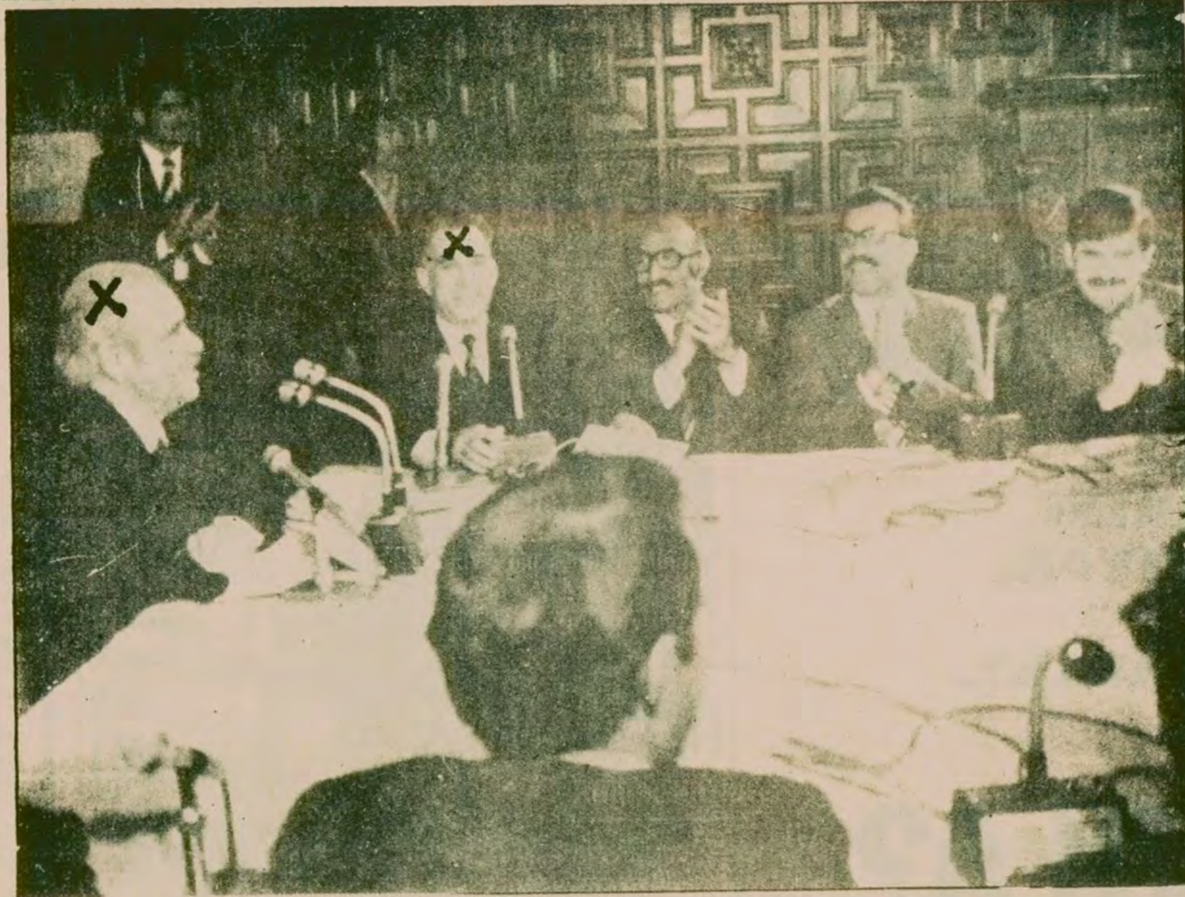
Zimbabve Afrika Ulusal Birliğinin (Zanu) üst düzeydeki komutanlarından ve Rodezya barış görüşmesinin sonuçlanmasında büyük katkısı olan Josiah Tongogara, Mozambik'in başkenti Maputo'da geçirdiği bir otomobil kazasında hayatını kaybetti.

Tangogara, Mugabe'nin Başkanlığına yaptığı ZANU'ya bağlı gerilla kuvvetlerinin komutanıydı. Tangogara'nın ölümü üzerine ZANU yetkilileri İngiliz Vali Soames'ten ateşkes süresinin 3-4 hafta daha uzatılmasını istediler.

Öte yandan Robert Mugabe, Mozambik Radyosunda yaptığı konuşmada, Zimbabveli taraftarlarının silahlarını muhafaza etmelerini ve uyanık olmalarını istedi.

Bilindiği gibi 'Yurtsever Cephe" gerillalarından bir grup 'Yurtsever Cephe"nin ileri gelenlerinden Masuku başkanlığında salı günü Zimbabve'ye dönmüştü.

Afganistan'daki Sovyet yanlısı darbe ve tepkileri...

●●●

Afganistan'daki "Devrim Konseyi"nin 1978'deki bir toplantısında, Taraki ile Amin birlikte görülüyor. Şimdi her ikisinin de yerinde yeller esiyor. Onların yerini daha sadık bir Rusçu aldı.

●●●

■ Babrak Karmel 1978 darbesinden sonra başbakan yardımcısıydı

■ Babrak 18 aydır Doğu Almanya ve Moskova'da bulunuyordu

■ Yeni hükümet üyeleri açıklandı

Afganistan'ın yeni Devlet Başkanının geçmişi

BABRAK, TARAKİ ZAMANINDA "DEVRİME İHANET"LE SUÇLANMIŞTI

Eylül ayında Şıgıl gerilla üssünde Müslümanlar cepheye gitmeden önce böyle toplanıp yemin ediyorlardı. 'Taraki'ye ölüm! Kahrolsun Rus uşakları!" Taraki öldü. Ardından Amin de öldü. Gerillalar yine mücadele ediyor.

(Fotoğraf: AYDINLIK)

AFGANİSTAN'ın yeni Devlet Başkanı Babrak Karmel, şimdi iktidarda bulunan Afganistan Demokratik Halk Partisinin (ADHP) kurucularındandır. Partinin kurucuları Sovyetler Birliği'nde eğitim görmüş aydınlar, subaylar ve ülkedeki bazı bürokratlardan oluşmuştu. Parti, Rus yanlısı darbeyle devrilen Davud Han iktidarı yıllarındaki geçici parlamenter dönemde (1973-1975) iki hizibe bölündü.

Bunlardan, Taraki ve Amin'in önderleri arasında yer aldığı "Halk" hizibi, daha çok ordunun üst kademelerinde ve bürokrasi içinde örgütlenmişti ve daha katı sosyal-demokrat unsurlarla ittifak yapmayan bir tutum izledi. Liderliğini Karmel'in yaptığı "Bayrak" (Parçam) hizibi ise daha yoğun Rus yanlısı bir propaganda yürütüyor, fakat daha esnek bir siyaset izliyordu. Daha sonra iki hizip, Rusya'ya karşı teslimiyetçi bir siyaset güden Davud Han yönetiminin devrilmesi için işbirliği yaptı.

Nisan 1978 darbesinden sonra parti içindeki birlik çok kısa sürdü. Başbakan Yardımcılığına getirilen Karmel ve diğer "Bayrak"çılar, hükümetteki görevlerinden alınarak, büyükelçi yapıldılar. Bu arada Karmel, Çekoslovakya'ya gönderildi. Ekim 1978'de ise, sözkonusu kişiler "yeni belgelere" dayanılarak yargılanmak üzere geri çağrıldılar. Taraki, bunları "devlet fonlarını yağmalamak" ve "emperyalist şebekeler"le ilişki içinde bulunmakla suçladı. Parti Merkez Komitesinin 27 Kasım 1978 tarihli oturumunda Taraki, Babrak Karmel ve diğer "Bayrak"çıların komplo peşinde koştuklarını söylüyor, bunların partiyi bölmeye çalıştıklarına dair birçok kanıt bulunduğunu ve "Nisan Devrimine" ihanet ettiklerini belirtiyordu.

40 yaşlarındaki Babrak bu suçlamalardan sonra ortalıkta pek görülmedi, çeşitli kaynaklara göre de Doğu Almanya ve Moskova'da yaşadı.

YENİ HÜKÜMET ÜYELERİ

Darbeden sonra Babrak Karmel hem Devlet Başkanı, hem Başbakan hem de Devrim Konseyi Başkanlığı görevlerini üstlendi.

Öte yandan Savunma Bakanlığına General Rafia, İçişleri Bakanlığına Gulabozai de Dışişleri Bakanlığına getirildi. Eğitim Bakanı Bayan Anahita, Planlama Bakanı Kishtmand, Maliye Bakanı Wakil ise daha önce Taraki'nin görevden aldığı "Bayrak"çılar arasında bulunuyorlardı.

Dünyada ilk kez: Aydınlık Afgan gerilla üslerinde

Bir gezinin öğrettikleri

Şimdi sıra Amin'de

Gazetemizin 23 Ekim 1979 tarihli sayısından bir kupür.

Şimdi sıra kimde?

Ragıp Duran

'Cengaveri Afgani Bi Mukabili Russi' başlıklı yazı dizimizin son bölümünü 'Şimdi Sıra Amin'de' başlığı ile noktalamıştık.

Davud Han, Taraki, Amin ve Babrak... Kremlin'in 27 Nisan 1978'den bu yana kurup yıktığı yönetimlerin liderleri.

Brejnev, önce yumuşama hayallerini terketmeye hazırlanan Davud Han'ı devirdi. Sonra Taraki geldi. Kremlin'in hesaplarına göre Taraki iyi idi, ama Amir bir engel olmaya başlamıştı. Onu temizlemek gerekti. Fakat Amin silahını çekti ve Taraki'yi öldürdü.

Hafta başında Kabil'e inen dev Antonov uçaklarının içinde sadece tanklar ve askerler yoktu. Babrak Karmel belki de Rus askeri kılığında Kabil Havaalanına indirildi. Ve 'Halk Sarayına' Rus tanklarının rehberliğinde girdi.

Babrak, eylül ayında Moskova'da Taraki ile görüşmüş. Ve Sovyet yetkilileri Taraki ile Babrak'ı barıştırmaya çalışmış ve başarmış da. Hatta Amin'i ortadan kaldırma planı bile beraberce hazırlanmış.

Amin'in iktidara geldiği gün Kabil'de herkes, 'Bu gaddar fazla ayakta kalmaz' diyordu. Ama gaddarın da gaddarı var.

Amin yönetimi 14 Eylül Saray Derbesini resmi bir raporla açıklarken, 'Amin'in ayağı kaydı, muhafızlar ateş açtı!..." diyordu. Demek ki Amin'in önce ayağı, sonra da hayatı kaydı...

Aslında Afganistan'da durum oldukça kötü. Kabil sokaklarında Rus askerleri devriye geziyor.

Ama, Müslüman gerillalara sorarsanız, "Şimdi sıra kimde" diye; Klaşinkofuna sarılıp ve hiç teklemeden: 'Babrak'ta!' diyecektir.

Sovyetler Birliği'nin Kabil'deki eski büyükelçisi Puzanov, 14 Eylül Saray Darbesi sırasında öldürülen Taraki'nin güvenlik sorumlusu Albay Taron'un anısına açılmış olan defteri imzalıyor. Puzanov, Amin'e "Saray'a gelin, Taraki size ateş açmayacak. Bana güvence verdi" demiş ve Amin'in pusuya düşmesini sağlamıştı. Ancak Amin, getiğimiz ay içinde Puzanov'u Moskova'ya geri gönderdi. Amin ile Kremlin arasındaki anlaşmazlığın ilk somut belirtisi bu Rus elçisinin Moskova'ya gönderilmesi ile ortaya çıkmıştı.

Dünya basınında darbe

Afganistan'da Rus asker ve tanklarının desteğinde yapılan kanlı darbe, dünyada çeşitli tepkilere yol açtı. Sovyetler Birliği'nin 1975'ten bu yana Angola, Etyopya, Güney Yemen, Kamboçya, Afganistan gibi önemli yerlerde darbeler yaptığını anımsatan Batı basını, Amin'in devrilmesini birinci sayfadan verdi.

Batı başkentlerindeki siyasal gözlemciler darbenin, kısa bir süre önce Afganistan'a gönderilen çok sayıda asker ve silahtan sonra yapıldığına dikkat çektiler.

Darbenin dünya basınında ve çeşitli siyasi çevrelerdeki yankılarını aktarıyoruz.

TRT

Afganistan'da Devlet Başkanlığına Sovyet yanlısı Karmel'in geçmesi ABD ve Çin'de tepkiyle karşılandı.

Daily Telegraph

İngiliz "Daily Telegraph" gazetesi yayınladığı yorumda Afganistan olaylarının Sovyetler Birliği'nin stratejik emellerine ulaşmak için hiç bir şeyden kaçınmadığını ortaya koyduğunu vurguladı. Gazete, Kabil darbesinden ders çıkarırken, "Batının savunma konusunda çok büyük bir uyanıklık göstermesi zorunludur" diye yazdı.

Stockman

'Stockman' gazetesi ise Sovyetler'in Afganistan yönetiminde daha büyük bir rol oynacağını belirtti. Yeni Devlet Başkanının taktik açıdan Müslüman gerillalarla uzlaşır görünmeye çalıştığını kaydetti.

Times

"Times" gazetesi ise Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı uydu haline getirmeye çalışması halinde büyük sorunlarla karşılaşacağını yazdı. Sovyetler Birliği'nin Afganistan'da yıllar sürecek bir savaşa batacağını belirtti. "Böyle karışık bir bölgede yalnızca teknik açıdan bile askeri denetim sağlamak çok zordur" diye yazdı.

Parisien Libere

Sovyet yardımından sonra hükümet darbesi.

Aurore

Afganistan: Moskova iyice yerleşiyor... 1978'den beri takılan bir plak gibi darbeler ülkesi........nefesi kesilen zavallı Afganistan.

Quotidien de Paris

Prag'daki gibi...zavallı Afganistan.

Figaro

Kabil'de Sovyet darbesi...SSCB bölgeyi kendi etki alanı içinde görüyordu. 1978'den beri bu ülkeyi, tıpkı Doğu Avrupa ülkeleri gibi kontrol ediyordu

Liberation

Moskova'nın eli: Prag 1968, Kabil 1979.

Fransa Radyosu

Sovyet ordusunun çizmelerinin yardımıyla Karmel, Amin'in yerini aldı. Bu darbe, Afganistan'a büyük ölçüde yapılan Sovyet askeri yardımından sonra gerçekleştirildi.... Kabil Havaalanı uluslararası trafiğe kapatıldı. Tankların beraber Sovyet askerleri de çarpışmalara katıldı. Sovyet TASS ajansı darbeyi olağanüstü bir hızlılıkla verdi. Yeni yönetime acilen Moskova'dan ekonomik ve askeri yardım geldi.

Humanite

Kabil'de olup biten, yeni bir iktidarın işbaşına gelmesidir.

Morning Star

Moskova yanlısı İngiliz Komünist Partisinin yayın organı "Morning Star" gazetesi ise, Afganistan'daki olaylarla ilgili hiç bir haber vermedi.

Kabil Radyosu

Hafızullah Amin halka karşı işlediği suçlardan dolayı idam edildi.

TASS

Kremlin, Afganistan'daki yeni Başkan Karmel'i aktif olarak destekleyecektir... Amin kanlı bir diktatör ve Amerikan emperyalizminin bir ajanıydı.

Bakalım ne yapacaklar?

— 20 EYLÜL 1979

POLİTİKA

A.BILGE DICLELİ

Antenler yalan söylüyorlarsa...

AFGANİSTAN Demokratik Halk Partisi (ADHP) Genel sekreteri ve Devlet Başkanı Taraki'nin hastalığı üzerine örülen yalan ağı, bu yiğit savaşeri ve önderin saygınlığına, savaşımına ve emperyalizme karşı konumuna leke sürülmeye çalışılması, son günlerde tekelci basının işlediği suçların baş sıralarında, yeralıyor. Tekelci basının işlevi, bu türden suçlar işlemek, emperyalizmin ekonomik, politik ve askersel stratejisi doğrultusunda hayali «Tarakiciler - Aminciler» yaratmak, yalan ve iftira kampanyaları örgütlemektir. İlericilere, demokratlara, düşen görev ise, bütün bunları bir bir açığa çıkartmaktır.

Amin, Taraki'yi öldürdüğü zaman "Politika" gazetesi, Taraki'nin hastalandığı için görevden ayrıldığını yazmıştı. O sıralar yukarıda kupürü görülen bir yazıda, Amin hakkında söylenenlerin emperyalistlerin, CIA'nın uydurması olduğu iddia ediliyordu. Sovyet resmi TASS ajansı dünkü yayınında Hafızullah Amin'in "faşist" ve "Amerikan ajanı" olduğunu ileri sürdü. Bakalım şimdi "Politika" yazarları ne yazacak?

KORSAN MADEN OCAKLARI 3

yeraltı sancısı

ABDULLAH KURTAY

BİZ OY KULLANIRIZ AMA, OYUMUZUN DEĞERİ KADAR HAKKIMIZ YOK. ÇÜNKÜ BURDAKİ HAKSIZLIĞA SES EDEN YOK...

DEVLET BURDAKİ OCAKLARINI KOLLAMIYOR, BİZİ Mİ KOLLAYACAK?..

DEVLET NERDE OLA?..

Ocak sahibinin temsilcisi bizi ocağa sokmuyor. "YASAK GİREMEZSINIZ... KANUN YASAKLAMIŞ, OCAĞA İŞÇİDEN BAŞKA KİMSE GİREMEZ" diyor. Tartışıyoruz, işçiler baskın çıkıyor ve sonunda iniyoruz "İşte buraya gömdük Memoş'u. Bağlardan biri başına düştü, olduğu yerde can verdi"

Her taraf bataklık. İşçiler dize kadar su ve çamur içinde çalışıyorlar.

HER sabah yeniden ölürüz, yerin dibinde.. Bir şeytan üçgeni var, diyorlar el memleketinde... İşte bizim maden ocakları da öyle! "ŞEYTAN ÜÇGENİ...!" diyor, işçi Sadık Kaplan. Karaipler'deki meşhur 'şeytan üçgeni' diyorum. 'Hah işte orası. Buralar oradan farksız, değil tam anlamıyla bir bataklık, bir bataklık ki ne bataklık. Azrail her an pusuda, can ha gitti; gidecek. Kader mi ki dersin biraderim?... Ama, kader olamaz ki, bu kadar insanın kaderi bu mu ola?...'

Malkara'nın İbrice köyünden tam 20 kilometre uzaklıkta bir maden ocağındayız... Kömür ocağının önünde uzunca bir traktör kuyruğu, kömür bekliyorlar.. Ocağa sokmuyor bizi, ocak sahibinin temsilcisi. "YASAK" diyor. "Giremezsiniz!... Kanun yasaklamış, madene işçiden başkası giremez." Sonra, ocağın kapısında iki kocaman yazıyı gösteriyor. "İşte bakın ne yazıyor orda. İçeri girmek yasak."

Tartışıyoruz, derken araya işçiler giriyor. İşçiler, daha baskın çıkıyorlar. "Eğer kovulma tehlikesi olsa bile" diyor, işçi Sadık Kaplan.. İniyoruz. Burası daha berbat bir yer. Her taraftan sular akıyor, önümüz kapkaranlık... Koluma giriyor işçiler.. Az ötede, duralıyoruz. "İşte buraya gömdük. Memoşu. Tam altı ay önceydi. Bağlardan biri başına düştü, olduğu yerde can verdi. "Sigortası var mıydı?" diye soruyorum. Cevap: "Yok"

Devlet nerde ola?

NE kadar ilerledik, bilemiyorum... Ortalık zifiri karanlık, dizimize kadar su ve çamur. El ayak, buz kesmiş, işçilerin yüreği cehennem! Ümit ve öfke dolu.. İşçiler, yarı çıplak, buralarda, hava bulanık ve puslu, uzun bitmez bir gece sanki, karanlık, 'hani kurşun sıksan geçmez karanlıktan.' Ve, ıssız duvarlarda yankılanan kazma ve vagonların sesinden gayri.. Bir sigara yakıyor Sadık. "Aman ha" diyorum. "Korkma birşey olmaz. Biz hep içeriz. Bu zehir zıkkım sigarayı...", sonra, karanlığı yırtıyor sesi, içli içli anlatıyor. "Biz, hasretiz beyim. Hasretiz doyasıya gülmeye, yaşamaya, gün yüzü görmeye.. Bize nasip olmaz, bazen hüzün, bazen de sevinçli.. Biz, oy kullanırız ama, bir oyumuzun hakkı kadar, hakkımız yok. Sesimizi dinleyen yok. Çünkü burada haksızlığa ses eden yok. Senelerdir burada çile dolduruyoruz. Ne sigorta, ne de can güvenliği, Ağa'yı desen kendi milyonlarıyla başbaşa!... Biz kalmışız, ölmüşüz kimin derdi? .. Ne yapalım, ne yapabiliriz?.. Başka çalışacak işimiz mi var ki?... Ne bir karış toprak, ne de bir maaş, bir iş. Mecburuz beyim kazma sallamaya, vagon çekmeye, çile doldurmaya. Künyemize böyle yazılmış!... Devlet, burdaki ocaklarını kollamıyor bizi mi . kollayacak?.. Yok beyim, yok.. Devlet nerde ola?..."

Ha köpek Ha biz

KARANLIGA alıştık mı bilmem. Gerçi kafamda ki plastik miğfer, biraz olsun güven veriyor ama, yine de ister istemez, sağı-solu durmadan kolluyorum.

Bazen bir kazma sesi, bazen işçilerin birbirlerine seslenişi, beni yerimden zıplatıyor... sonra, daha kalabalık bir yere geliyoruz. Yaklaşık on civarında işçi var, burada... Hüseyin, Mestan, Mehmet, Kerim, Seyfi ve Nuri. Hepsi de gencecik. Hele Nuri, daha on sekizini bile doldurmamış. "Nasıl olur da bu genç yaşta burada çalıştırıyorlar seni?" diyorum. "Daha az para alıyorum. Hem zaten buranın ruhsatı yok. Kaçak bir maden. Ocak sahibinin işine geliyor. Burda hiç kimsenin sigortası yok. Zaten öyle bir isteğimiz de olamaz. Bile bile çalışıyoruz... Birkaç -kez şikayet ettik.. Kimse aldırmadı bile. Şikayet edenlerden birkaçı işten kovuldu... Biz kaldık. Zaten biz. yöre halkı burda çalışmasak da, Anadolu'dan yığınla işçi geliyor, buralara... İşçi çok Biz maaş almıyoruz. Çıkardığımız kadar para alıyoruz. Ton başına 200 lira veriyorlar bize. Bir işçi, ortalama günde 1,5 ton çıkarıyor. Bazen fazla para kazanalım diye, sabahlıyoruz. Bu da ağanın çok işine geliyor. O zaman bazen, ikramiye falan da veriyor.."

Soluklanıyoruz. Zor nefes alıp-veriyorum. Sonradan öğreniyorum ki, burada çalışan işçilerin çoğu nefes darlığı çekiyormuş. Ocak sahibi işçileri doktor kontrolünden geçirmediği gibi doktor parası da vermiyor. Hem, o günlük yevmiyeler de kesiliyor... "İşte böyle beyim. Değerimiz sıfır. Ocak sahibi yukarıda şarabını yudumlarken biz burada ölümle boğuşuyoruz... İşine gelirse, ister calış, ister çalışma. Ben, çok kereler vazgeçmeye kalktım. Sonra, aylarca işsiz kaldım. Çaresiz, tekrar başladım."

Cesaret edemedim, miğfersiz girmeye. Çünkü, ocak ha çöktü, ha çökecek.

"İşte buraya gömdük Memoş"u. diyor işçi Sadık Kaplan.

Yaşamak çok zor acı

DIŞARIDAYIZ.Ortalık bayağı kararmış. İşçiler, gelin beraber bir yemek yiyelim, diyorlar. Oturuyoruz sofraya. Sofrada zeytin, ekmek ve konserve... Bu ocak köyden bayağı uzakta. İşçiler, geceleri burada kalıyorlar. Ayda bir görüşebiliyorlar. Konuşuyoruz. "Yaşamak çok zor be arkadaşım. Hem de acı. İşte görüyorsun, aldığımız parayı da yemeğe veriyoruz, sigaraya veriyoruz. İnanın ki çoluk-çocuğa pek birşey kalmıyor... Aga, ton başına ancak. işçi ücretleri de dahil 500 lira masraf ediyor. Her tondan bin lira temiz para kalıyor. Günde hiç kazanmazsa 20-30 bin lira kazanıyor. Bizi niye düşünsün ki?"

Yarın in, cin peri... işçinin kaderi

Vagonlar ardarda taşınıyor yeryüzüne.

Bazen alıcılar da yardım eder işçilere...

Ve, traktörlere bastılar kömürleri. Az sonra bu kömürler birçoğumuzun evini ısıtacak...

Türk Metal Genel Başkanı Mustafa Özbek:

"Çelik-İş naylon delegelerle kongre yaptı"

● *Çelik-İş Karabük Şubesi, kongrenin iptali için dava açtı*

ANKARA (ÖZEL)

TÜRK Metal Sendikası Genel Başkanı Mustafa Özbek, Çelik-İş Sendikasıyla birleşme meselesinin suya düştüğünü belirtti. Çelik-İş Sendikasının iç meseleleri bulunduğunu, bunları henüz halletmediğini söyleyen Özbek, bu sendikanın İskenderun'da naylon delegelerle kongre yaptığını açıkladı ve "Biz bu durumda teşkilatımızı maceraya itemeyiz" dedi.

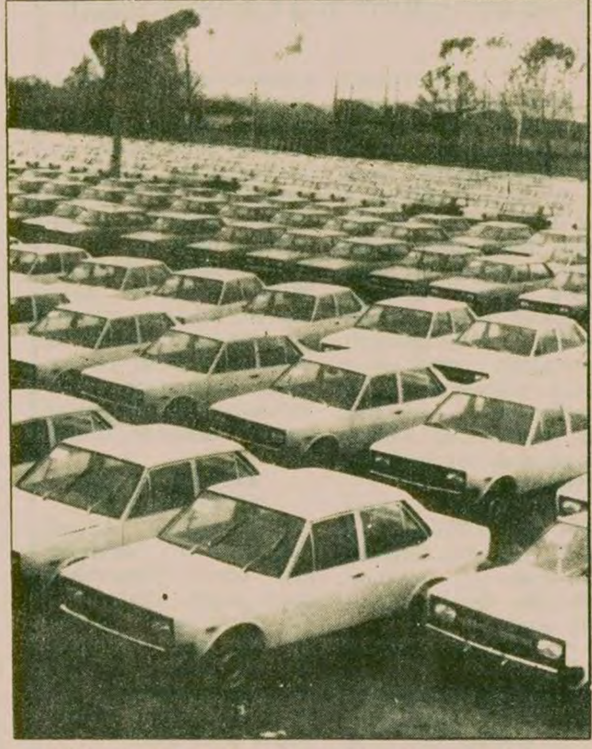
Öte yandan daha önce Çelik-İş Genel Merkezinin anti-demokratik tutumuna karşı çıkan ve Çelik-İş'ten bağımsız hareket eden Karabük Şubesi yetkililerinin Çelik-İş Kongresinin iptali için dava actığı öğrenildi. Mahkeme, Çelik-İş Kongresini geçersiz sayarsa, Karabük Şubesi, diğer şubelerle işbirliği yaparak yönetimdeki MHP'lileri uzaklaştırmak için çaba gösterecek. Ancak mahkemeden olumsuz bir sonuç alınması halinde, Karabük Şubesinin ayrı bir örgütlenmeye gideceği belirtiliyor.

Bilindiği gibi Çelik-İş'in 8 bin üyeyi kapsayan en büyük şubelerinden biri olan Karabük Şubesi yöneticileri, daha önce Çelik-İş yönetimindeki MHP'lilerin sendika Genel Kurulunu da delegelerle topladıklarını ve sendikanın dışarıdan yönetildiğini açıklamıştı.

MKE SÖZLEŞMESİ

Mustafa Özbek, Ankara Makine Kimya Endüstrisi işyerlerinde imzalanan sözleşme hakkında da açıklamalarda bulundu. Verilen bilgiye göre, MKE işçilerinin ortalama net ücreti ikramiyelerle birlikte ayda 22-27 bin lirayı bulacak. Sözleşmede haftalık çalışma süresi, 45,5 saat olarak belirlendi.

Özbek, son günlerde kendilerine yapılan saldırıların da arttığını ileri sürerek, "Artık sabrımız taşmaktadır. Devlet varsa ağırlığını koymalıdır. Yoksa biz kendimiz harekete geçeceğiz, eylem yapacağız" dedi.

Döviz darlığı nedeniyle 1979 yılı içinde Otomotiv Sanayinde ancak yüzde 50 kapasite ile üretim yapılabildiği belirtiliyor.

Otomotiv Sanayii Derneği hükümete rapor verdi

OTOMOBİL SANAYİCİLERİ DÖVİZLİ SATIŞIN YENİDEN UYGULANMASINI İSTİYOR

● 1980' de yüzde 60 kapasite ile üretim yapabilmek için 390 milyon dolara ihtiyaç olduğu bildiriliyor

OTOMOTİV Sanayi Derneği tarafından hükümetin çeşitli bakanlıklarına verilen raporda otomotiv sanayi kuruluşlarının 1980'de yüzde 60 kapasite ile üretim yapabilmeleri için 390 milyon dolar dövize ihtiyaç duyulduğu, dövizli otomobil satışlarının yeniden yürürlüğe konulması halinde bu yolla 200 milyon dolar dolayında döviz sağlanabileceği açıklandı.

Otomotiv Sanayi Derneği tarafından hazırlanan rapor, Devlet Bakanı Ekrem Ceyhun'a, Sanayi ve İşletmeler Bakanı Nuri Bayar'a, Maliye Bakanı İsmet Sezgin'e ve Ticaret Bakanı Halil Başol'a verildi.

THA muhabirinin elde ettiği bilgilere göre raporda Türkiye'de kurulu otomotiv sanayinin yılda 203 bin adet otomobil, traktör, otobüs, kamyon, kamyonet ve minibüs üretim kapasitesine sahip bulunduğu, ancak karşılaşılan çeşitli zorluklardan dolayı 1979'da bu kapasitenin ancak 93 bin adetlik bölümünün kullanılabildiği belirtildi.

1979'daki üretim düzeyiyle kurulu kapasitenin ancak yüzde 42'lik bölümünün kullanıldığı anlatılan raporda, 1980'de üretimin 115-118 bin adet ve kapasite kullanılan oranın yüzde 58-60'a çıkarılması için üretici kuruluşların 310 milyon dolar, yan sanayi kuruluşlarının da 80 milyon dolar olmak üzere toplam 390 milyon dolarlık dövize ihtiyaç duydukları bildirildi.

Otomotiv sanayinin 1980'de belirlenen üretim düzeyine ulaşması için alınması zorunlu görülen önlemler ise raporda şöyle açıklanıyor:

"Otomotiv sanayinin nefes alabilmesi için ihtiyaç duyulan dövizin bir bölümü, Merkez Bankasından öncelikle sağlanmalıdır. Parça ithalatında kabul kredisi işletilmeli, dövizli otomobil satışları yeniden bazı tedbirler de alınarak ihya edilmelidir. Arzulanan önlemlerin alınması ile dövizli otomobil satışlarından yılda 200 milyon dolar döviz sağlanabilecektir. Ayrıca ihracatta karşılaşılan güçlükler giderilmeli, ihracat kolaylaştırılmalıdır. İhracattan sağlanan döviz, otomotiv sanayi kuruluşlarının ithalatında kullanılmalıdır. İhracattan yılda 50-60 milyon dolarlık döviz elde edilebilecektir."

Bank-Sen, Sosyal-İş ve Tez Büro-İş 'eylem birliği' kararı aldı

BURSA (THA)

DİSK üyesi Sosyal İş ve Bank-sen ile Türk-İş'e bağlı Tez Büro-İş Sendikaları güç ve eylem birliği kararı aldılar

Üç sendikanın bugün ortaklaşa düzenledikleri basın toplantısından sonra yayınlanan basın bildirisinde, söz konusu sendikaların aynı tarihte başlayan sözleşmelerin hazırlanması ve yürütülmesinde ortak davranacakları açıklanıyor. Bildiride ayrıca üç sendikanın aynı işverene bağlı işyerleri için ortak taslak çalışması yürütüleceği, görüşmelerin ortak sürdürüleceği ve gerektiğinde uyuşmazlığa ve greve birlikte çıkılacağı da belirtiliyor.

SSK Adana Hastanesinde çalışan 7 kişi sürgün edildi

ADANA (ÖZEL)

SSK Adana Hastanesinden aralarında Devrimci Sağlık-İş Sendikası Adana Şube Başkanı Mehmet Tufan'ın da bulunduğu üç hemşire ve 4 işçi Kastamonu, İzmit, Balıkesir, Edirne ve İstanbul'a tayin edildiler.

Sürgünleri kınayan işçiler SSK Genel Müdürlüğü tarafından alınan bu kararın tamamen siyasi olduğunu, yakın bir zaman önce Ankara'dan gönderilen müfettişlerin personel için olumlu rapor verdiklerini, üstelik şimdiye kadar bir işçinin sürgün edilmesine rastlamadıklarını söylediler.

Eski Başhekim Muhittin Yalçın'ın da daha önce yaptığı basın açıklamasında takdirle söz ettiği hastanenin bugüne kadar huzurlu bir ortamda çalıştığını, şimdi ise 74 kişinin daha tayin edileceği söylentilerinin çalışanlar arasında tedirginliğe yol açtığını ve bu uygulamalara karşı aralarında imza topladıklarını belirttiler.

Sürgünlerin durdurulması için Devrimci Sağlık-İş Sendikası Adana Şubesinin, Cumhurbaşkanı, Meclis Başkanı, Başbakan, Sosyal Güvenlik Bakanı ve Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanına başvurduğu öğrenildi.

Birlik yöneticilerinden sonra

TARİŞ'te ekim başından itibaren işe alınanlar çıkarılıyor

» İşten atılanlar için CHP bir hukuk komitesi kurdu

İZMİR (ÖZEL)

DEMİREL hükümetinin kurulmasıyla birlikte Tariş'de önce Genel Müdürlük, daha sonra da birlik yöneticilerinden başlayan operasyon, ekim başından itibaren işe alınan Genel Müdürlük personelini de içine alarak devam ediyor.

Bir daha seçilmemek üzere görevden alınan MC dönemi yöneticilerinin yeniden göreve atanmasının ardından, son olarak önceki gün Genel Müdürlük personelinden ekim ayından sonra işe alınmış 49 kişinin işine son verilmesi çeşitli tepkilere yol açtı. CHP İzmir İl Gençlik Kolları Başkanı Musa Çam olayı "faşizmi örgütleme çabası" olarak nitelendirirken, bağımsız Toper-İş Sendikası Genel Sekreteri Ertan Özen yasa dışı yapılan toplu işten çıkartma için gerekli yasal girişimlerde bulunduklarını açıkladı.

CHP İzmir İl Gençlik Kolları Başkanı Musa Çam basına yaptığı yazılı açıklamada, CHP hükümeti döneminde üretimi durdurmayan, işi savsaklamayan, iş disiplinine uyan hiç kimsenin işten atılmadığını, açığa da alınmadığını belirterek haksız yere işten atılanları savunmak için CHP İl Hukuk Komitesi kurduklarını açıkladı.

CHP Milletvekili Zeren Başbakana soru önergesi verdi

Yozgat'ta bir lise, öğrencileri Alevi diye kapatıldı

Topkaya ve 69 arkadaşı da çocuklarla ilgili Meclis araştırması istediler

Fersoy hakkında Meclis soruşturması istendi

Milli Eğitim Bakanı Fersoy

ANKARA (ÖZEL)

CHP İçel Milletvekili Süleyman Şimşek ve 20 arkadaşı Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Fersoy'un Bakanlıktaki uygulamaları konusunda Meclis soruşturması istediler.

Şimşek, verdiği soruşturma önergesinde silahlı ve eli sopalı saldırganların Milli Eğitim Bakanlığını işgal ettiklerini, her derecedeki memur ve hizmetliler üzerinde dehşet saçmaya çalıştıklarını belirterek şöyle devam ettiler:

"Bu eli sopalı saldırganlar Pol-Bir Başkanı bir polis görevlisinin yönetim ve denetiminde Bakanlığı ablukaya almışlardır. Sözde bu emniyet görevlileri Bakanlığın kan herkesi sorguya çekmekte, koridorlarda herkesin gözü önünde iş takip eden vatandaşlara ve Bakanlık mensuplarına sataşmakta, dövmekte ve en ağır şekilde hakaret etmektedir."

TOPKAYA'NIN ÖNERİSİ

CHP Manisa Milletvekili Erkin Topkaya ve 69 arkadaşı ise, Türkiye'de 4,5 milyon problemli çocuk başta olmak üzere, köylü çocukların ve yurt dışındaki işçilerin çocuklarının sorunlarını saptamak, bu sorunların çözülebilmesini sağlayacak, sağlık, eğitim, sosyal güvenlik, adli ve her türlü tedbiri bulmak ve almakla ilgili yasa, kurum ve kuruluşların devlet çalışmasına katkıda bulunması için Meclis araştırması istediler.

● Yozgat'a bağlı Bahadın Kasabası Lisesinin kapatılması hakkında CHP Yozgat Milletvekili Veli Zeren Mecliste soru önergesi verdi

YOZGAT'ın Sorgun ilçesine bağlı Bahadın kasabasındaki lisenin, kasaba halkının Alevi olması nedeni ile kapatıldığını söyleyen Yozgat CHP Milletvekili Veli Zeren, Mecliste konuya ilişkin bir konuşma yaparak, Başbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını istediği bir soru önergesi verdi.

CHP Hükümeti döneminde Yozgat'ın ilçelerinde açılan beş liseden, en çok öğrencisi bulunan Bahadın Lisesinin, kasabada Alevi inançlı vatandaşların oturması nedeniyle kapatıldığını öne süren Zeren, Başbakana "Sayın Demirel, hani siz ayırıcı değildiniz, siz mezhepçi değildiniz, siz ırkçı değildiniz, siz birlikten, beraberlikten yanaydınız" diye sordu.

Zeren, Milli Eğitim Bakanını da eleştirerek, şunları belirtti:

"Yozgat'tan toplanıp size gelen tutucu, bağnaz ve adına örgüt dediğiniz bir kaç kişi, aynı yerin bir parlamenterini de önlerine alarak istekleri yerine gelsin diye bir bakanın düşünemeyeceği, uygulayamayacağı bir ayırımı yaptınız. Siz o liseyi kapatmakla, bir yandan ilim katilliği, öte yandan hep karşı olduğunuzu söylediğiniz ayırıcılık, bölücülük yapmadınız mı?"

Zeren'in önergesinde, Yozgat ilçelerinde açılan beş liseden dördünde öğretime devam edilirken, birinin hiç bir haklı nedene bağlı olmaksızın kapatıldığı belirtilerek, şu soruları yöneltti:

"1- Bu lisenin kapatılmasının nedeni, Bahadın kasabası halkının tümüyle Alevi yurttaşlarımızdan oluşması ve çoğunlukla CHP'ye oy vermiş olması mıdır?

"2- Böyle ise, hükümetinizin bu tutumu yurttaşlarımız arasında hiç bir nedenle ayırım yapılmayacağını söyleyen Anayasamıza ve onun dayanağı İnsan Hakları Evrensel Bildirisine aykırı değil midir?

"3- Bu tutum, her zaman her yerde dilinizden düşürmediğiniz ve karşı olduğunuzu söylediğiniz bölücülük anlayışınızın bir örneği olmuyor mu?

"4- Bu hükümetin başı olarak böyle bir uygulamayı sergileyen bölücü Milli Eğitim Bakanı hakkında ne düşündünüz?"

Bir grup, Brecht'in oyununda olay çıkarmak istedi

İSTANBUL (ÖZEL)

İSTANBUL Şehir Tiyatroları Harbiye bölümünde oynanmakta olan ve toplumcu tiyatronun tanınmış yazarlarından Bertolt Brecht'ten uyarlanan "Beş Para Etmez Oyun"un dün akşamki gala gösterisinde küçük bir grup bağırıp çağırarak, sloganlar attı ve olay çıkarmak istedi.

1930 Dünya Ekonomik Bunalımı yıllarının Amerikasını konu edinen oyun, bu dönemde yasa dışı yollardan zengin olmaya çalışan bir dilenci tüccarı ile bir gangsterin dünyalarını, büyük iş adamı olma çabalarını konu ediniyor, bu dünyanın pisliklerini sergilemeyi amaçlıyordu.

Oyunun dün akşamki gösterisinin genelev sahnesinde salonda yaşları oldukça genç görünen bir grup, "Kendisine devrimci diyen salonu terketsin" diye bağırarak çıkış kapısı önünde toplanmaya başladı. "Kahrolsun burjuva kültürü", "Kahrolsun faşizm" sloganlarını bir ağızdan söyleyen grup, oyunculara da "Kerhaneye, kerhaneye" diye bağırdı. Bir sanat gösterisini baltalamaktan başka hiç bir anlam taşımayan bu tutum karşısında oyuncular oyunlarını kesmedikleri gibi seyirciler de oyunu alkışlayarak tepkilerini ortaya koydular. 15 kişilik grup dışında tek bir seyircinin bile salonu terketmemesi de dikkat çekti.

Olay hakkında görüşlerini aldığımız Şehir Tiyatroları Sanat Danışmanı Hayati Asılyazıcı, buna benzer bir olayın daha önce pazar günü de olduğunu belirtti ve bu davranışı kınadı.

Öte yandan seyirciler arasında bulunan Aziz Nesin de, oyundan çıkarken, eylemin anlamsız olduğunu söyledi ve 'Brecht'e burjuva ve revizyonist diye saldırmanın saçma olduğunu' belirtti.

Sağlık Bakanlığı bütçesinde Tam Gün Yasası tartışıldı

● AP'li Taranoğlu: "Tam Gün Yasası esprisini kaybetti"

● CHP'li Öztürk: "Doktor sayısını artırmak gerekir"

ANKARA (ÖZEL)

TBMM'nin Bütçe Karma Komisyonunun dünkü toplantısında Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı bütçesinin görüşülmesi sırasında Tam Gün Yasası tartışıldı.

AP Ordu Milletvekili Bilal Taranoğlu Tam Gün Yasasının, esprisini kaybettiğini belirterek, bu yasanın yeniden gözden geçirilmesini istedi. Taranoğlu, son yıllara kadar Sağlık Bakanlığına politikanın girmediğini belirterek, anarşik olaylara karışan sağlık görevlileri için gerekli işlemlerin yapılmasının zorunlu olduğunu savundu.

CHP Hatay Milletvekili Sabri Öztürk de, Türkiye'de doktor sayısının yetersizliğine dikkat çektiği konuşmasında, Tam Gün Yasasının amacından saptırıldığını, bu yasanın amacının sadece doktorları içermesine karşın, tüm yardımcı sağlık personelinin yararlandığını söyledi.

Öztürk, "Tam Gün Yasası mutlak değiştirilmelidir ya da islah edilmelidir" dedi. Öztürk de, Sağlık Bakanlığına son bir kaç yıldır politika sokulduğunu belirterek, "Cephe hükümetlerinden önce Sağlık Bakanlığında politika görmedik. Dileğimiz bu bakanlığa politika girmesin, kıyımlar sürgünler hiç bir hükümete, hiç bir partiye fayda sağlamaz" dedi.

İzmir'de başarılı sanayicilere ödül verildi

İZMİR (ÖZEL)

Ege Bölgesi Sanayi Odası 1978 yılının başarılı sanayicilerini ödüllendirdi. Yönetim Kurulunun, Odaya kayıtlı üyelerin 1978 yılında gösterdikleri ihracat, yatırım ve istihdam faaliyetlerini esas alarak yaptıkları değerlendirme sonunda toplam 18 kuruluşa altın madalya verildi.

açıkça DOĞAN YURDAKUL

ÖZÜR

Arkadaşımız Doğan Yurdakul, rahatsızlığı nedeniyle yazısını yazamamıştır. Okuyucularımızdan özür dileriz.

Bakkallar Derneği İkinci Başkanı Muharrem Çay:

"Ekmek parası peşinde koşan insanlara yönelen saldırılar kaygı vericidir"

KEMAL ÖZDEN

SON günlerde silahlı saldırıların bakkallara yönelmesi üzerine görüştüğümüz Bakkallar Derneği İkinci Başkanı Muharrem Çay, "Saldırıların akşama kadar tüketim maddelerinin ihtiyaç sahiplerine ulaşması için hizmet gören meslektaşlarımıza yönelmesi kaygı vericidir" dedi.

Tırmandırılan anarşi ile öğrencilerin ve çeşitli meslek kuruluşlarından kişilerin öldürülmelerini üzüntü ile basından izlediklerini kaydeden Çay, son günlerde bakkal esnafına da yönelen bu tür olaylar karşısında ayırımsız üzüntü duyduklarını belirtti.

YOKLARIN ÜSTÜNE, SALDIRILAR TUZ BİBER OLUYOR

Piyasada birçok tüketim maddelerinin bulunmadığına işaret eden Muharrem Çay, "Yoklar nedeniyle birçok arkadaşımız dükkanını kapatma durumuna gelmiş, birçok arkadaşımızın durumu da zorlaşmıştır. Bir de bu tür olaylar zorlukların üstüne tuz biber ekmektedir" dedi.

Saldırılarda yer alanların, basından izledikleri kadarıyla 17,18 yaşlarında olduğunu öğrendiklerini ve "Gençlerin bu eylemlere nasıl katılmak zorunda kaldıklarını merak ettiğini" söyleyen Çay, "Bu gençlere tuttukları, ülkemize ve milletimize zarar veren bu yanlış yoldan zaman geçirmeksizin ayrılmalarını öğütlerim" dedi.

Çay, görüşmemizin sonunda bir önlem olarak, eğer tehdit edilen meslektaşları varsa, bunların zaman geçirmeksizin karakollara, güvenlik kuvvetlerine başvurmaları gerektiğini sözlerine ekledi.

Öldürecekleri önemli kişilerin isimleri, ve bomba ile silahlarla ele geçirilmişlerdi

ÜGD Başkanı ve 8 arkadaşı tutuklandı

HABER MERKEZİ

ÜLKÜCÜ Gençlik Derneğinin Aksaray ve Mecidiyeköy şubelerinde 16 Aralık 1979 günü yapılan baskında çeşitli silah, bomba ve öldürülecek kişilerin listesiyle birlikte yakalanan 27 kişiden içlerinde ÜGD Başkanı Recep Öztürk'ün de bulunduğu 9 kişi Sıkıyönetim Mahkemesince tutuklandı.

Recep Öztürk ile birlikte Müfit Vement, Ahmet Toprak, Ahmet Cenap Ulusoy, Savaş Atalay, Ömer Demir, Şükrü Alp Savaşalp, Resul Çakır ve Rıza Gülersoy adlı ülkücü komandolar TCK'nın 146. maddesini ihlal ederek silahlı çete kurmak, adam öldürmek, TCK'nın 264, 274 ile 6136 sayılı yasaya muhalefet ve sıkıyönetim yasaklarına aykırı hareket etmek suçlarından dün yapılan ilk sorgularından sonra tutuklanarak Kartal Maltepe Askeri Cezaevine gönderildiler. Sanıkların işledikleri suçlar arasında 7 Kasım 1978 tarihinde Balat'ta bir kahvehaneyi tarayarak iki kişinin ölümü, üç kişinin yaralanması, 2 Kasım 1978 tarihinde Sağmalcılar Cezaevinden 13 ülkücünün toplu firarını sağlamak gibi suçlar bulunmaktadır.

Dün tutuklanan Recep Öztürk emniyette verdiği ifadede dernekte bulunan silahları ve patlayıcı maddeleri, Türkiye'nin bir iç harp içinde olduğundan kendisinin temin ettiğini belirterek bazı kişilere ait isim, adres ve resim bulundurma ve toplama işlemlerinin ise önceden de sürdürüldüğünü söyledi.

SAĞ GÖRÜŞLÜ İKİ SANIĞA TOPLAM 44 YIL; SOL GÖRÜŞLÜ BİR SANIĞA DA 13 YIL CEZA VERİLDİ

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1. Nolu Askeri Mahkemesi, birden çok kişiyi öldürmeye tam teşebbüsten yargılanan sağ görüşlü Selim Elidemir ile Ferhat Seferoğlu adlı iki kişiyi toplam 44 yıl 6 ay hapis cezasına mahkum etti.

Mahkeme, hakkında kuvvetli suç delilleri bulunan ve henüz yakalanamayan Hanefi Zengin ile Ali Camcı ile Erol Uzun hakkında Askeri Savcılığa suç duyurusunda bulunulmasını kararlaştırdı.

Yine Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, sağ görüşlü Osman Çelebi'yi ağır yaralamaktan yargılanan sol görüşlü Selçuk Odabaşı'yı 13 yıl 4 ay ağır hapis cezasına çarptırdı.

İstanbul Çeliktepe'de 25 Ocak 1979 tarihinde sağ görüşlü Recep Altay Kızıltaş'ın öldürülmesi olayından sanık sol görüşlü Hüseyin Kara, dün İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesince 10 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı.

1 Mayıs 1976 günü Levent'te Phlips fabrikası duvarına afiş yapıştırdığı sırada Temur Demir'i öldürmekten sanık olarak yargılanan Yusuf Ertem istekli öldürme suçundan yeterli ve inandırıcı kanıt bulunmadığı için beraat etti. Ancak sanık ölümle biten kavgada ölüye el uzattığı için 4 yıl hapis cezasına mahkum edildi.

Suç örgütü gün yüzüne çıktıkça

MHP'li avukatlar önce tanık ve müdahil avukatlara giderek mahkeme heyetine saldırdılar

Katliamın 1. yılında tanık ve belgelerle bir suç örgütü

MHP MARAŞ DAVASINDA

Kahramanmaraş katliamını yaratan MHP'liler ve onların kandırdığı kişileri savunan bir kısmı MHP yöneticisi olan sanık avukatları. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Tanık beyanları MHP'nin K.Maraş isyan ve katliamına ilişkin iddialarını bir bir çürüttü. Onlar, olayın Yürükselim mahallesi halkı tarafından başlatıldığını ve bu mahallede atış kulelerinin inşa edildiğini iddia etmişlerdi. Olaylar boyunca bu mahallede görevli bulunan Binbaşı Kemal Gündüz ve Assubay Hulusi Çınar, ifadelerinde bu iddiaların doğru olmadığını açıkladılar. Ayrıca Yürükselim halkının saldırıda bulunduğu iddiasını da çürüttüler. Bütün diğer tanıkların belirttiği gibi Yürükselim mahallesininin dört bir yandan kuşatılıp saldırıya uğradığını ortaya koydular. MHP'li avukatların kuleler inşa ettiklerini ileri sürdükleri "Moro", "Kulaksız" ve "Boyacı" hakkında tanıklara sordukları sorular ve çarpıtma çabaları sonuçsuz kaldı.

CENAZELER VE "ORAK-ÇEKİÇLİ RUS BAYRAKLARI" İDDİALARI

MHP'nin iddia ettiği, iki devrimci öğretmenin cenazesinin orak-çekiçli Rus bayrağına sarıldığı ve halkın bu nedenle tahrik olduğu hususunu, mahkemede MHP'li avukat ve sanıklar ileri bile süremediler. MHP'li avukatlar, cenaze yürüyüşüne katılanların "Muhammedin piçleri" diye bağırdıkları iddiasını ileri sürdülerse de mahkemede dinlenen hiç bir tanık bunu doğrulamadı. Tanıklar bunun doğru olmadığını ortaya koydular.

MHP'Lİ AVUKATLARIN DURUŞMALARDA DELİLLERİ KARARTMA VE SAPTIRMA ÇABALARI

MHP'li avukatlar yargılamanın başından bu yana, mahkeme heyetini yıpratma, savcı ve müdahil vekillerine çamur atma ve yargılamanın gerçek hedefine yönelmesini engelleme tutumu aldılar. Kamu tanıklarına karşı da, ifadelerini karartma ve onlar hakkında şüphe yaratma çabası gösterdiler.

Tanıkların katilleri bir bir ortaya çıkartmasından telaşlanan MHP'li avukatlar, tanık ifadelerini TİKP'li müdahil vekillerinin öğrettiği ve sanıklarının teşhisi için de fotoğraflarını tanıklara gösterdiklerini iddia ettiler. Ama hiç bir zaman iddialarını ispat etme, delillendirme yoluna gidemediler. Bu iddiaya karşılık, duruşma hakimi, 'İddianızı ispat etmediğiniz sürece sadece laftan ibarettir" dedi.

Sanıklar ve sanık vekilleri Askeri Savcılığın çalışmalarına gölge düşürmek için çaba sarfettiler. Örneğin, MHP Adana Merkez İlçe Başkanı Adem Eroğlu cinayete azmettirmek suçundan tutuklanmadan bir hafta kadar önce Askeri Savcı Özcan Özkan'a suçlamalar yöneltti ve hiç bir usül hükmüne dayanmadan Savcının duruşmalardan atılmasını talep etti.

AP'Lİ VE MSP'Lİ AVUKATLAR

Duruşmalar boyunca AP'li ve MSP'li avukatlar da MHP'ye hizmet ettiler. Onlar MHP'li avukatlarla aralarındaki farkı ortaya koymadılar. İsyan ve katliamın örtbas edilmesi çabalarına ortak oldular ve hatta MHP'lilerle bu konuda yarışa kalkıştılar. Onların tutumları da gerçeklere ulaşmak için çalışmak değil, ne olursa olsun sanıklar kurtulsun, isyan ve katliamın hesabı sorulmasın ve bu sayede kendi partilerine de biraz fazla oy çıksın tutumuydu.

Anarşi ve teröre karşı olduklarını açıklayan MSP ve AP'nin K.Maraş isyan ve katliamın sorumlularına destek olma tutumları anarşiyi, terörizmi ve bölücülüğü güçlendirmektedir. Küçük hesaplarla alınan tutumlar anarşinin kaynaklarından MHP'ye yeni katliamlar ve bölücülükler yapması için cesaret vermektedir.

MÜDAHİL AVUKATLARI

Katliama uğrayan, mağdur halkın, müdahillerin haklarını başından beri savunanlar ise TİKP taraftarı avukatlar oldu. 1 Hazirandan beri duruşmaları eksiksiz takip eden müdahil avukatlar, Kahramanmaraş isyan ve katliamının hesabının sorulması, Alevi ve Sünni halk arasında yeniden birlik ve kardeşliğin kurulması için çaba sarf ettiler. TİKP taraftarı müdahil vekilleri, bu birlik ve kardeşliğin, katliamın tertipçisi MHP'den ve tüm suçlulardan hesap sorularak sağlanabileceğini ortaya koydular.

DAVANIN ETKO İLE BİRLEŞTİRİLMESİ İSTEMİ

Yine müdahil vekilleri olayın örgütlülüğü ve öncesi üzerinde durdular. Bu nedenle isyan ve katliamın hazırlık faaliyetlerini kapsayan ETKO davasının bu dava ile birleştirilmesini talep ettiler.

CHP'NİN TAVRI

Müdahil vekilleri, herkesin müdahilleri desteklemesi, isyan ve katliamın hesabının sorulması için hukuki yardımda bulunması için çağrıda bulundular. CHP davaya müdahil olarak katılmak konusunda tereddüt etti ve davaya katılmadı. Bütün zorlamalara rağmen ancak 14 Ekim ara seçimleri öncesinde bir dilekçe ile davaya katılarak taraf oldu. İstanbul Barosundan iki avukatın duruşmaları bir süre izlemesi dışında hiç kimse mağdurların haklarını savunmak için davaya katılmadı.

SAHTE SOL VE MAHKEME

Sahte solcular ise bu dava ile hiç bir ilgisi olmadı. Sahte sol avukat göndererek katliama uğrayanlara hukuki yardımda bulunmak bir yana, duruşmalarda ne olup bittiğini merak edip bir dinleyici bile göndermedi.

Avukat Halil Güllüoğlu'nun şahsi çabaları dışında, TİKP taraftarı avukatlar MHP'nin tertipleriyle sanık haline getirilen solcu ve esasen olayların mağduru olan sanıkların da vekilliğini yaptılar.

Böylece kimin ne kadar MHP'nin katliamcılığına karşı olduğu ve ona karşı mücadele ettiği de ortaya çıktı.

14 EKİM SEÇİMLERİ SONRASI

14 Ekim seçim sonuçlarının ortaya koyduğu siyasi durum sanık tarafının tutumunda değişiklikler yarattı. Sanık vekilleri ve sanıklar Savcılığı ve Hakimler Heyetini hedef alan tutumlarını artırdılar.

AP Adana İl Başkanı Avukat Metin Tolay CHP hükümetinin istifasından hemen sonraki ilk duruşmada mahkeme heyetine karşı saygısızlıkta bulundu ve davranışıyla sanıkları tahrik etti. Bunun üzerine sanıklar solcu sanıklara ve solcu sanık vekili Halil Sıtkı Güllüoğlu'na saldırdılar ve isyan ettiler. Halen bu isyan olayı hakkındaki soruşturma devam etmektedir.

14 Aralık günkü duruşmada ise sağcı sanık vekillerinden Çetin Alaybeyoğlu 353 Sayılı yasanın 40/2 inci maddesinin Anayasaya aykırılığını iddia etme bahanesiyle okuduğu dilekçede mahkeme heyetine cepheden saldırdı ve "davayı yürüten heyete güvenlerinin olmadığını" üzerine basarak belirtti. Oysa sanık vekilleri bugüne kadar her fırsatta sürekli olarak "Sayın Yüce Mahkeme Heyetine sonsuz güvenleri olduğunu" belirtiyorlardı. Hatta bir duruşmada Hakim Yarbay Gürsel Akbatur, MHP'li Avukat Hülagü Balcılar'a "Ne demek yüce mahkeme? Mahkemenin yücesi olmaz, mahkeme mahkemedir" demişti.

Sanıklar tarafındaki değişikliğin sebebi nedir? Onların amacı heyetin çalışmalarını engellemek, hakimler aleyhine kamuoyu yaratarak hakimleri tedirgin etmek ve heyeti iş yapamaz duruma sokarak istifaya zorlamaktır. Böylece istifa eden heyetin yerine yeni hükümetin olanaklarını kullanarak kendi kafalarına uygun hakimler tayin ettirmektir.

MAHKEMENİN SON DURUMU

Bugüne kadar duruşmalarda önemli bir mesafe kat edilmiş ve soruşturmanın genişletilmesi aşamasına gelinmiştir. Önümüzdeki dönemde savunma tanıklarının dinlenmesine ve keşiflerin yapılmasına devam edilecektir. Soruşturmanın genişletilmesi ile ilgili talepler 4487 yeni sanık dinlenmesi talep edildi. Mahkeme bunlardan ne kadarını dinleyeceğine 4 Ocak 1980 tarihli duruşmada karar verecek.

Bir yıllık soruşturma ve yargılama sonunda ortaya çıkan odur ki, Kahramanmaraş isyan ve katliamı TCK 149 uncu maddenin bütün unsurlarını taşımaktadır. MHP bu suçtan sıyrılıp kurtulamayacaktır.

BİTTİ

DURUŞMALAR BOYUNCA MHP'Lİ AVUKATLARIN VE SANIKLARIN SALDIRILARIYLA KARŞI KARŞIYA KALDILAR

Kahramanmaraş duruşmalarında katledilen halkı savunan müdahil avukatları duruşmaları izlerken toplu halde görülüyor. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Sinemamıza 1979'da genç kuşak damgasını bastı

Erden Kıral'ın montaj aşamasında olan yeni filmi "Bereketli Topraklar Üzerinde"'den bir görüntü.

Nezih Coş

1979'un son günlerinde geriye dönüp baktığımızda sinema alanı için olumlu ve olumsuz gelişmelerin bir arada yer aldığı bir yılla karşılaşıyoruz.

1979'da Türk sinemasının ekonomik sorunları geçmiş yıllardakinden daha da büyük çaplı varlığını sürdürmüş ve tüm zorlukları 1980'e devretmiş bulunuyor. Aracı-tefeci güçlerin ekonomik egemenliğine dayanan Yeşilçam sineması, 1979'da ham film bulma konusundaki sıkıntıyı gideremedi. İşletmeci avanslarıyla film yapma geleneği olduğu gibi sürüyor. Artan maliyetleri karşılamayan sinema bilet fiyatları yapımcıları daha ticari iş garantisi daha büyük tasarılara doğru itiyor. 1979'da Yeşilcam'ın en rağbet gösterdiği film türleri ise Ferdi Tayfur'lu, İbrahim Tatlıses'li türkülü melodramlar oldu. Bu filmler, Türk sinemasının tarihinde görülmemiş gişe rekorları kırıyor.

GENÇ KUŞAK PATLAMASI

Öte yandan 1979, bir önceki yılda başlayan genç kuşak patlamasının devam ettiği bir yıl oldu. Toplumsal sorunlara eğilen filmler yapma amacıyla ortaya çıkan ve yaşları da genellikle genç sayılabilecek yeni sinemacılar, en azından üzerinde tartışmaya değer, toplumcu eğilimli eserler ortay koymaya başladılar. Devrimci sinema tartışmalarının yıllarca teorik düzeyde kaldığı ülkemizde, bu yapıtların ortaya konması en azından önemsenmesi gereken bir olguydu. Önceki yıl Korhan Yurtsever'in "Fırat'ın Cinleri", Yavuz Özkan'ın "Maden" i bu eğilimin bellibaşlı örnekleri olurken 1979'da Erden Kıral'ın "Kanal", Zeki Ökten'in "Sürü", Atıf Yılmaz'ın "Adak", Yavuz Özkan'ın "Demiryol" Ömer Kavun "Yusuf ile Kenan" gibi yeni denemeleri çıktı karşımıza. Bu filmler üzerine görüşlerimizi genellikle İstanbul gösterimleri sırasında bu sütunlarda belirtmekteyiz. Genç kuşak patlamasının 1980'de de etkisini sürdüreceğini şimdiden görmek mümkün. Yurtsever'in "Kara Kafa"sı, Kıral'ın "Bereketli Topraklar Üzerinde"si, Ali Özgentürk'ün "Hazal"ı, Sinan Çetin'in ilk uzun filmi "Kum"u, Z.Ökten'in "Düşman"ı bu akımın çekimi bitmiş ya da devam eden yeni örnekleri olarak sırada bekliyor.

SANSÜR

1979'da sinemamızın ve düşünce-kültür yaşamamızın kapanmaz yarası sansür de etkinliğini sürdürdü. CHP ağırlıklı hükümet sansürü kaldırma vaadlerini sürdürürken Ağustos ayında yeni bir sansür tüzüğünü yürürlüğe soktu. Bu tüzüğe tepkiler devam ederken Antalya Film Şenliğine katılan üç film, sansürün engellenmesiyle karşılaştı ve gösterilemedi. Olay şenlikteki ulusal film yarışmasının yarıda kalmasına ve Seçici Kurul'un sansürü protesto amacıyla değerlendirme yapmamasına yol açıyordu. Üç film de daha sonra Danıştay kararıyla gösteri izini alabildiler ama henüz İstanbul sinemalarında gösterilemediler.

Yine sansürü protesto amacıyla pek çok demokratik kitle örgütü bildiriler yayınladılar. Mahmut Tali Öngören ve Vedat Türkali sansürü protesto amacıyla Kültür Bakanlığı Sinema Yarkurulundaki görevlerinden istifa ettiler. 14 Ekim seçimlerinden sonra kurulan AP azınlık hükümetinin sinemaya karşı tutumu ise Sinema Danışma Kurulunun başına müseccel faşist Reha Oğuz Türkkan'ın getirilmesiyle aşağı yukarı belli oldu. Bugün artık uzun bir süre sansürün kalkmasının da, sinemamızın sorunlarını hafifletecek bir Sinema Yaşsası'nın çıkarılmasının da hayal olduğunu ileri sürmek herhalde kehanetolmasagerek.

SİNEMADA FİKİR YAŞAMI

1979'da sinema alanımızda, ortaya çıkan dikkate değer örnekler ölçüsünde bir fikir canlılığı görülemedi. Günlük gazetelerdeki film eleştirileri dışında sinema üzerine çok az yazı yayınlandı. Kitap yayını ise hiç görülmedi. Sinemadaki tartışmalar daha çok küçük izleyici kitleleri önünde yapılan açık oturumlarda ortaya çıktı. Antalya Şenliğindeki "Sinema ve Çocuk" ve "Genç Türk Sineması ve Sansür" açık oturumları, İstanbul Atatürk Kültür Merkezinde yapılan "Günümüz Türk Sanatını Oluşturan Temel Etkenler/Sinema", "Nitelikli Filmlerin Dışalım Sorunları", "Türk Sinemasında Genç Sinemacılar", "Geçen Ayın Yerli-Yabancı filmleri" gibi açık oturumlar, Ankara Çağdaş Sahne'deki "Yusuf ile Kenan" tartışması, Sanat Sevenler Derneğinde yapılan "Tahtacı Fatma" tartışması yılın sinema üzerine fikir üretilen bellibaşlı halka açık oturumlarıydı.

1979'un en önemli sinema olaylarından biri nisan ayında İstanbul'da 3. Balkan Film Şenliği organizasyonunun başarıyla gerçekleştirilmesiydi. 6 Balkan ülkesinin seçilmiş filmleri bu şenlik süresince İstanbul halkı tarafından izlendi, ardından tartışıldı. Şenlik sırasında "Sinemada Eğitim" konulu bir sempozyumda yapıldı. Türk filmlerinin dış ülkelere tanıtılması yönünden de önem taşıyan şenlikte, Suha Arın'ın "Tahtacı Fatma adlı belgeselinin kısa filmler arasında birinciliği paylaşması da ülkemiz sineması adına olumlu bir not oldu. Aynı belgesel Antalya Şenliğinde de en iyi belgesel film seçildi.

TV - SİNEMA İLİŞKİSİ

Önemli bir kitle iletişim aracı olarak televizyonumuzun sinema olgusuna bakışı da değişmedi 1979'da. Yıl boyunca birçok sıradan Amerikan filmi ekranları işgal etti durdu. Sinemanın klasik örnekleri bir-iki örnekle geçiştirildi. Türk sineması da TV' de birkaç olumlu yapıt dışında genelllikle kötü örneklerle yer aldı. TV'nin olumlu yönü ise toplumsal sorunlara eğilmek isteyen yapımcılara belgesel ya da konulu filmler yapma olanağı sağlamasıydı. Özellikle "Görünüm", "Gözlem" gibi belgesel yapımlar ilgi topladı. Yerli dizi filmlerde ise birkaç deneme, beklenen düzeye ulaşmaktan uzak kaldı.

ÜÇÜNCÜ DÜNYA FİLMLERİ

1979'un sinema kurumları açısından getirdiği yeni bir atılım, Kültür Bakanlığının (CHP döneminde) Üçüncü Dünya ülkeleri sinemalarını tanıtma yolunda attığı adımlardı. İstanbul'daki KB Film Yapım ve Gösterim Merkezi, düzenlediği Cezayir, Yugoslav, Irak ve Tunus film haftalarıyla (ki sonuncusu iki ülkedeki hükümet değişikleri sonucu yapılamadı) bu konuda başlıca adımları attı. Son olarak Alman Göthe Enstitüsü ile işbirliği içinde düzenlenen "Berlin Uluslararası Genç Sinema Forumu" gösterilerinde de Senegal, Cezayir, Yunanistan ve Etyopya sinemalarından önemli örnekler yer aldı. Sinema salonlarında doyurucu yabancı film izleyemeyenler değişik ülkelerin sinemalarını ancak bu gösterilerle tanıyabilme olanağı elde ediyorlardı.

1980 hem daha iyi filmlerin yapılabilmesi, hem de yeni önemli filmler izleyebilme açısından 1979'a göre daha zor koşullar taşıyor. Ama her güçlüğün kendi karşıtını yaratmaya zemin hazırladığı da unutulmamalı.

AIDA (Yorum)

("Aida" operası, 5 Ocak 1979 Cumartesi günü İstanbul Atatürk Kültür Merkezinde sergilenmeye başlanacaktır. Yapıtı sahneye koyan İstanbul Devlet Opera ve Balesi Başrejisörü Feridun Altuna'nın, "Aida"nın İstanbul' daki sergilenişi ile ilgili yorumunu aşağıda sunuyoruz)

Feridun Altuna

Ehramlar, sfenksler, sütunlu galeriler, palmiyeler, filler, develer yok. Bunların yerine ürkütücü masklar, totemler, fallus simgeleri ve Mısır karanlığı. Kısacası Verdi'nin şaşaalı, debdebeli, görkemli olarak bilinegelen operası acımasız, Afrika gecesinde oynanmakta.

Amacımız, "Büyük Opera"nın şaşaalı, debdebeli, görkemli kabuğunu oluşturan, "dekoratif süsleme" yerine, Aida'da gerçekten varolanı yansıtmaktır. Bu nedenle, yapay opera ihtişamını bir yana atarak, arkaik ön gerçeğe, ejiptologların "pre-dinasti" olarak adlandırdıkları ön hanedan devrine döndük. Yapıtın en tanınmış bölümü olan zafer sahnesinde de bu ilkeye bağlı kalarak, uzay karanlığından oluşan ve gece biçiminde şekillenen Niks'in oğlu, Uyku Tanrısı Hipnoz'un ikiz kardeşi, Ölüm Tanrısı Thanatos' un utkusu, zaferi olarak vurguladık bu sahneyi.

Dekoratör arkadaşım Seza Altındağ ile yorumumuzu düşünürken, tanınan ve sevilen bir yapıtı; belirli bir tarihsel, dekoratif stile bağlı, Mısır Hidivi' nin Süveyş Kanalı açılışının birinci yıldönümü nedeniyle sipariş üzerine bestelettiği, şölen operası "Aida"yı yeni baştan ele alarak, enine-boyuna inceledik, incelememizin sonucunda da Aida operasının Verdi'nin "Tristan ile İsolde"si olabileceği kanısına vardık. Buna göre, operanın asal noktasının ünlü zafer sahnesi olmayıp, yapıtın sonunda sevgililerin uzun aşk ikilisi olduğunu saptadık. Yaklaşık yirmi dakika süren bir aşk ikilisi ile noktalanan yapıtı, "natüralist" (doğal) açıdan görmek olanaksızdır. Burada iki ülke arasındaki düşmanlık nedeniyle gerçekleşemeyen bir aşk sözkonusu. İki değişik etnik grubun karşıt görüşleri nedeniyle parçalanan bir aşktır bu. En önemlisi de bu aşkın ölümle noktalandığı halde sona ermemesi; başka bir deyimle, seven çiftin nikahlarını Azrail'in kıyması. Buradaki ölüm, —romantik ideoloji açısından— fani yani ölümlü yaşamdan arınıp, "transfigürasyon", biçim değiştirme olarak şekillenmekte. Aida operası, ön müziğinden bölüm şarkısına dek bu biçim değiştirmeyi yansıtmaktadır. O nedenle, bu "metafizik", bu doğaötesi olayı doğalcı bir yorumla sergilemek, yapıtın tinine ters düşer kanısındayız. Burada ölüm bir "transandans" evrenine, kalımsız kişinin tanımadığı, onun bilinç sınırları ötesinde kalan bir evrene geçiştir.

İşte amacımız, yukarıda belirtmeye çalıştığımız nitelikleri gözönüne alarak gerçekleri araştırmak ve yapıtın alışılagelinen cilası altında yatan özünü gün ışığına kavuşturmaktır. Başka bir amacımız da, tiyatroyu —kaynaklandığı— putperestlik evrenine geri döndürmek ya da en az ona yaklaştırmaktır. Sahnede sadece "güzeli" yansıtmak ya da "şavkıyan varolmayı" sergilemek değil amacımız. Tiyatro —kişisel görüşüme göre— simgesel görüntülerin şekillenerek anlam kazandıkları bir evrendir. Düşsel hacim, düşsel oylum —kanımca— her şey, kulis gerçeği ise bir şey değildir. Bu nedenle, görünmeyeni görünür biçime sokmaktır amacımız. Hem de nerede? En az umulan yerde.

Aşk-ölüm gerilimi ötesinde Aida'da başka birçok temel sorun yatar, örneğin, vatan sevgisi, tutku , nefret, kıskançlık, ölüme kararlılık gibi. Kişi varolalı süregelen ve sonsuza dek sürecek olan sorunlar. Aida, bu yönden de belirli bir zaman birimine sokulamaz.

Aida'da psikolojik gerçek ön plandadır. Trajedi mantıksal olarak— varolan açıklıkta çizilen kişilerden oluşur. Örneğin, tutsak Aida: Kendisini düşünmeden, büyük bir özveri örneği göstererek seven ve yaşamını, baba-vatan sevgisi-düşman komutanı Radames'e olan aşkı arasındaki çelişki nedeniyle yitiren kadındır. Amneris: Aida'yı, yazgının kendisini kösteklemek için önüne koyduğu bir engel olarak gören, tutkuyla ama ümitsiz seven kadındır. Gerçekçi olursak, Aida'yı daha yapıtın başında yok edebilecek güçtedir Amneris. Bunu yapmaz. Neden? Çünkü bilinçaltında gizli bir önsezi vardır Amneris'te. Bir tür mazohisttir Amneris. Rakibesiyle oynamak ister sonuna dek. Ona acı çektirmekten büyük kıvanç duyacaktır. Ama yargılama sahnesinde Radames'in kararlılığı nedeniyle birikimi lapsusta patlar, aşağılık duygusuna düşürür, çaresizlik içerisinde seyirtir o yana bu yana. Radames: Cepheler arasındaki kişidir. Şöhret ve evliliği düşler —dünya edebiyatında birçok örneği bulunan roman kahramanları gibi— kişisel çıkarları arasında bocalar. Ama aşkı şöhrete yeğler ve özgürlüğe adımını atar sonunda. Radames'in aşkıyla, vatan savunması görevi arasındaki kararı kolay değil ama kesindir. Yapıtın ön müziğine iyice kulak verildiğinde, aşk temasına karşı acımasız, hiyerarşik bir temanın dikildiği hemen farkedilir: Bu evrende aşk katı kurallara bağlıdır. Amonasro: örnek olacak nitelikte "olumsuz" bir babadır.

Aida operasında kullandığımız simgelerle giysilerin hiç biri gelişigüzel "dekoratif nedenle" sahneye getirilmemiştir. Bunların her birinin anlamı vardır ve özgür Mısır kökenlidir. Bu simge ve giysileri hazırlarken eski Mısır sanatının alışkı ve törelerini, bu uygarlıktan arda kalan yapıtlarından inceledik. Örneğin, eski Mısır'da karafatma türünden bir böcek olan domuzlan böceği dirilme simgesi olarak kutsal sayılırdı. Bilimsel adı "scarabaeus sacer" (kutsal hap yuvarlayıcısı) olan bu böcek Mısırlı kadınlarca yaygın biçimde süs takısı olarak kullanılır, tekrar dirilme olayını gerçekleştirmeleri için de, öldükleri zaman mezarlarına konurdu. Aida'nın ikinci perdesinin birinci sahnesini oluşturan Amneris'in dairesinde bu böceği büyütülmüş kolyeler biçiminde sahneye getirdik. Ayrıca, Cize dolaylarında bulunan Mehu'nun mezarındaki duvar resimlerinden Mısırlıların dans biçimleri hakkında çok ilginç bilgiler edindik. Bu resimlerdeki davranış, giysi ve saç donatımlarını inceledikten sonra, bugüne değin hep yanlış yorumlanan eski Mısır danslarını aslına uygun olarak sunmaya çalıştık. Örneğin eski Mısır' da erkeklerin de dans ettiklerini kanıtlayan hiç bir belgeye rastlamadık. Bu nedenle Aida balesine sadece kadın dansçılar aldık. Eski Mısır'da kadın dansçılar her vurguyu saçlarına bağlı topuzu yere çarparak değerlendirmekteydiler. Biz de —teknik olanaklar elverdiğince— bu koreografik düzene bağlı kalmak istedik.

Yorum açıklamamızı eski bir deyimle noktalamak istiyoruz: "Aida'da zarfa değil, mazrufa önem verdik."

Sinema-Televizyon Enstitüsü Bunuel filmleri sunuyor

İstanbul Balmumcu'daki binasında film gösterilerine başlayan Sinema-Televizyon Enstitüsü, ünlü sinemacı Luis Bunuel'in 5 filminden oluşan toplu gösteriyi sürdürüyor.

19 Aralık tarihinde sunulan "İsteğin Şu Karanlık Nesnesi" (Cet Obscur Objet du Désir) adlı filmle başlayan toplu gösteri bugün 16.00'da Bunuel'in 1972'de gerçekleştirdiği ilginç filmlerinden "Burjuvazinin Gizli Çekiciliği" (La Charme Discret de la Bourgeoisie) ile devam edecek. Yine bugün 19.00' da da Bunuel'in 1961'de çektiği ve dine karşı yoğun bir eleştiri boyutu taşıyan "Viridiana" sunulacak. Bugünkü gösteriler bu iki filmin son gösterileri oluyor.

Toplu gosteri 3 ve 5 Ocak tarihlerinde Bunuel'in yine dine karşı filmlerinden bir papazın öyküsünü anlatan "Nazarin" (1958) ile sürecek. 7 ve 9 Ocak günleri ise yönetmenin 1930'da yaptığı, burjuva toplumunun çeşitli değer yargılarının sürrealist bir dille eleştirildiği "Altın Çağ" (L'Age d'Or) filmi sunulacak.

Stadlardaki olaylar devam ettiği takdirde UEFA gerekirse maçları seyircisiz oynatacak . . . .

UEFA UYARDI

Seyirci taşkınlığı devam ederse, sert önlemler alınacak

BERN (AA)

UEFA Genel Sekreteri Hans Bartenger resmi maçlarda seyirci taşkınlığı devam ettiği takdirde UEFA'nın çok sert önlemler almak zorunda kalacağını söyledi.

UEFA'nın aralık ayı bülteninde konuya ilişkin görüşlerini açıklayan Bartenger, büyük olaylar meydana geldiği takdirde UEFA'nın sadece para cezası vermekle yetinmeyeceğini ve gerekirse maçların seyircisiz oynanması için de karar alabileceğini ifade etti. Bartenger, seyircilerin taşkın hareketlerine en çok İngiliz takımlarının maçlarında rastlandığını sözlerine ekledi.

Öte yandan UEFA'nın daha şimdiden sert önlemler almaya başladığı görülüyor. Nitekim Kuzey İrlanda'nın FC Linfield takımı ile İskoçya'nın Dunkalk takımları arasında oynanan son kupa maçında çıkan olaylar üzerine, Linfield'e bundan sonraki iki UEFA kupası maçını tarafsız ülkelerde oynama cezası verildi.

SPOR ve olaylar

MUSA SEZER

1979'u futbolla uğurluyoruz

Takımların son durumlarına göre bazı karşılaşmaları değerlendirmeye çalışacağız.

Lig liderinin Gaziantep'ten beklediği, umduğu ne olabilir?.. Trabzonspor haftalardan beri hem deplasmanda hem de kendi evinde galibiyet alamadı. Ama namağlup ünvanını ve liderliğini koruyor.. Beraberlik serisini sürdürme çabasında olduğu kesinlik kazanan Trabzonsporun yenilmezliğine Gaziantepliler son verebilir mi?.. Kendi sahasında çok iyi maçlar çıkaran bu takım bunu başarabilir.

Üç büyüklerden Fenerbahçe, İnönü stadında Bursaspor'la oynayacak. Fenerbahçe için galibiyet, takımın kendine güvenini sağlaması açısından önemlidir, zorunludur. Son farklı yenilgisinin kara bulutlarını dağıtmak ve taraftarlarına yeni yıl armağanı olarak bir galibiyet vermek Fenerbahçe'ye güç kazandırır. Bursasporun ise lig başındaki başarılı görüntüsü yok.. Kupa maçında Galatasaraya oynadığı oyunu tekrarlarsa acı bir sonla karşılaşabilir.

Beşiktaşın Zonguldak'ta işi zor.. Sakatlara, bir de cezalı Necdet'in eklenmesi yöneticileri zor durumda bırakmıştır. Ancak, bir beraberlik alırlarsa ligdeki iddialarını sürdürebilirler.

Galatasaray son maçlarında iyi göründü. Orduspor attıkları üç golden sonra gol kısırlığının giderildiğini söylemekteler. Rizesporun iki puan almak niyetinde olduğu da meydanda.. Prim buna işarettir. Ligin en çok gol atan takımı olması Rizesporun Galatasaraya gol yağdıracağı biçiminde yorumlanamaz. Galatasaray müdafaası güçlüdür. Beraberlik normal sonuçtur, ama Galatasarayın kazanması sürpriz sayılmaz.

Diğer maçların da puan açısından önemi vardır. Sıralamanın sonunda bulunan Kayserisporun maçları daha da önem kazanmaktadır. Alacakları puanlar ikinci yarıya daha ümitli başlamalarına neden olacaktır.

İkinci devre maçlarında seyircilere eğitici broşürler dağıtılacak

● Gerekirse maçlar seyircisiz oynanacak

ANKARA

Maçlarda meydana gelen olayların önlenmesi amacıyla çalışmalar yapılmasını isteyen Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal, önemli uluslararası kuralların bir broşürde toplanarak ikinci devre maçlarında seyircilere ücretsiz dağıtılması için emir verdi. Bunun üzerine alınacak önlemleri görüşen Bakanlık Eğitim Genel Müdürü Bedrettin Temiz ile Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık yaptıkları toplantıda penaltı, ofsayt kuralları ile meydana gelecek olaylara verilecek cezaları içeren broşürlerin basılmasına ve seyircilere dağıtılmasına karar verdiler.

Gençlik ve Spor Bakanlığı Eğitim Genel Müdürü Bedrettin Temiz konu ile ilgili olarak şunları söyledi:

"Bu güne kadar seyircilerimize hiç bir şey vermediğimiz halde onlardan, oturup paşa paşa maç seyretmelerini istemişiz. Üzerimize düşen görevi en kısa zamanda yerine getireceğiz.. Ayrıca televizyonun spor saatlerinde uygulamalı olarak bazı oyun kurallarının açıklaması için girişimlerde bulunacağız."

Hafif

Fenerbahçe'nin 2 saatlik idmanı Hertha Berlinli Engin'e hafif gelmiş.

İyi ama Engin'i milli maçta niye göremedik acaba? Yoksa 90 dakikalık süreyi kısa bulduğu için mi koşmadı?

ÇİCE

Atletleri, şampiyonluk kazandıkları zaman göklere çıkarıyorlardı ama şimdi sokağa atıyorlar Refaiddin Şahin'in kararı ile sokağa atılacak olan atletlerden Mehmet Yurdadön bir koşudan sonra birincilik kürsüsünde görülüyor.

Refaiddin Şahin, "Amatör sporcuların bazıları başka işlerde uğraşıyor" dedi

● Şahin, milli sporcuların kaldıkları yerlerde gizli dernek faaliyetleri yaptıklarını öne sürdü

ANKARA (THA)

Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Refaiddin Şahin, Bölge Müdürlüğü lojmanlarından çıkartılmak istenen sporcularla ilgili bir açıklama yaparak, "Amatör sporcuların bazıları başka işlerle uğraşıyor" dedi.

Bazı amatör sporcuların aylık gelirlerini açıklayan Genel Müdür Vekili Şahin, milli sporcuların kaldıkları lojmanlarda gizli dernek faaliyetleri yaptıklarını öne sürerek şunları söyledi:

"Beden Terbiyesi Ankara Müdürlüğünün hizmetleri, burada görev yapanların güvenlikleri sağlanamadığından, aksamaktadır. Nitekim bazı memurlar zaman zaman belirsiz kişilerce dövülmekte ve can güvenlikleri tehdit edilmektedir. Diğer taraftan bölgede mevcut bulunan tesis ve binaların duvarlarına devamlı olarak yazılar yazılmakta, pankartlar asılmakta, gruplar tarafından zaman zaman anarşiyi körükleyen ve bölgede çalışan memurları olumsuz yönde etkileyen sloganlar atılmaktadır. Yapılan tespitlere göre sporcuların kaldıkları yerlerde gizli dernek faaliyetleri yapılarak sporcularımızın çalışmaları engellenmekte, emniyetli ve düzenli bir ortam sağlanamamaktadır.

"Bu durum karşısında teşkilatımız idari otoritesini sağlamak, hizmetlerini düzenli ve disiplinli olarak yürütmek ve bu nedenle gerekli gördüğü her türlü tedbiri hukuki ölçüler içinde almak zorundadır."

DEĞİŞİK FORMANIN NEDENİ FEDERASYONDAN SORULDU

Öte yandan Genel Müdür Vekili Refaiddin Şahin Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık'a bir yazı göndererek, B. Almanya maçına milli takımımızın nizami olmayan değişik bir forma ile çıkışının nedenini sordu. Şahin, gelecek cevaba göre gerekirse soruşturma açılacağını söyledi.

Barakalardan cıkartılacak milli sporcular güçsüzler yurdunda kalacaklar

ANKARA

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü tarafından kalmakta oldukları 19 Mayıs Stadı barakalarından çıkartılmak istenen milli sporcular Keçiören yolu üzerindeki Güçsüzler Yurdunda kalacaklar.

'Sokağa atılmak istenen milli sporculara sahip çıkan Ankara Belediye Gençlik Kulübünün Başkanı Muzaffer Eryılmaz, şunları söyledi:

"Türk ulusuna malolmuş, yıllar boyu ayyıldızlı bayrağımızı taşımış milli sporcuların karda, kışta sokak ortasında bırakılmalarına gönlümüz razı olamazdı. Bunu milli bir görev kabul ettik ve gerekeni yaptık. Bu sporcularımıza Güçsüzler Yurdunda her türlü konfora haiz birer oda vereceğiz."

Türkiye Kulüplerarası Boks Şampiyonası 3-5 Ocakta İstanbul'da yapılacak

İSTANBUL (ÖZEL)

Türkiye Kulüplerarası Büyükler Boks Şampiyonası 3-5 ocak tarihleri arasında İstanbul'da yapılacak. İstanbul Mersinli Ahmet Spor Salonunda yapılacak olan müsabakalara geçen yılın şampiyonu Denizgücü ile İstanbul'dan Büyükdere Boronkay, Beşiktaş, Ankara'dan Karagücü ve Anadolu Grubundan da Konya Yolspor ile Malatyaspor katılacak.

Basketbol liginde

Eczacıbaşı - Beşiktaş

Deplasmanlı basketbol liginde iddialı Eczacıbaşı ile Beşiktaş karşı karşıya geliyorlar. 2'şer mağlubiyeti bulunan her iki takım da şampiyonluk iddiasını sürdürebilmek için karşılaşmadan mutlak galip ayrılmak azminde. Saat 18.00' de Anadolu Spor Sitesi Salonunda başlayacak olan karşılaşmaya takımların muhtemelen şu ilk 5'leri ile çıkmaları bekleniyor:

ECZACIBAŞI: Melih, Efe, Emir, Necati, Ahmet. . .

BEŞİKTAŞ: Erman, Abdullah, Mustafa, Hurşit, Vedat. . .

Diğer karşılaşmaların programı ise şöyle:

Anadolu Spor Sitesi:
15.00 Taçspor - Tofaş SAS
16.30 Galatasaray- Yenişehir İ. B
Ankara Atatürk Spor Sarayı:
13.00 Muhafızgücü-Tarsus Schweppes (2. lig),
14.30 MKE Ankaragücü-Mülkiyespor (2. lig),
16.00 Şekerspor - İ.T.Ü
İzmir Atatürk Spor Salonu:
17.30 Karşıyaka - DSİ Spor
Mersin Edip Buran Spor Salonu:
16.00 Güney Sanayii - O.D.T.Ü

Voleybol liginin ilk yarısı bitiyor

Türkiye deplasmanlı voleybol liginin ilk yarısı bazı erteleme maçlarının dışında bugün oynanacak 3 karşılaşma ile sona eriyor. Müsabakaların programı şöyle:

İstanbul Anadolu Spor Sitesi Salonu:
13.30 Taçspor-Büyükdere Boronkay
İzmir Atatürk Spor Salonu:
13.30 Karşıyaka-Güney Sanayii,
Bursa Atatürk Spor Sarayı,
13.30 O. Reno-Vinylex,

Hentbol liginde

Beşiktaş, Sarıyer ile oynuyor

İSTANBUL

İstanbul Hentbol Ligi'ne bugün oynanacak 3 karşılaşma ile devam ediliyor. Günün önemli maçında Beşiktaş ile Sarıyer karşı karşıya gelecekler. Şampiyonlukta iddialı Beşiktaş ile rakibini zorlaması beklenen Sarıyer arasındaki mücadelenin çekişmeli geçmesi bekleniyor. Karşılaşma saat 12.00'de Bağlarbaşı A Salonunda başlayacak. Diğer müsabakaların programı ise şöyle:

Tenis Federasyonu Başkanlığına Prof. Coşkun Şarman getirildi

ANKARA (THA)

Kut Sarp Yener'in istifası ile boşalan Tenis Federasyonu Başkanlığına Prof. Coşkun Şarman getirildi. Yeni Başkan Coşkun Şarman, "Tenis sporunun sorunlarını çözümlemek için elimizden gelen çabayı göstereceğiz. Camianın içinden gelmiş bir kişi olarak konuları çok iyi biliyorum" şeklinde konuştu.

Önceki Federasyonda Asbaşkanlık görevi yapan Coşkun Şarman Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Kürsüsü profesörlerinden olup, 10 yılı aşkın süredir Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Yüksek Sağlık Kurulunda üyelik yapıyor. Aynı zamanda Uluslararası Sporcu Psikolojisi Derneği Yönetim Kurulu Üyesi olan Şarman, halen 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bakanlığı Akademisinde öğretim görevlisi olarak çalışıyor.

SEDAT ÜRETEN

Bravo Mehmet!

YILMADI Mehmet Yurdadön. Onu kaldığı yerden çıkartıp sokağa atmak isteyenlere rağmen yılmadı. Ve Ankara'nın dondurucu soğuğu altında koştu, koştu, 44. Büyük Atatürk Koşusunu dördüncü kez kazandı.

Ama, Mehmet koşuyu bitirdikten sonra pek sevinemedi. Onun o anda hangi düşünceler içinde olabileceğini, bir zamanlar kar ve soğuk altında yatmak zorunda kalan bir sporcu olarak gayet iyi tahmin ediyorum.

Koşuyordu Mehmet. Koşarken terlemisti, soğuğu duymuyordu. Ama finişe gelip de bir birincilik daha kazanmanın verdiği heyecan ile ellerini havaya kaldırdıktan sonra, bir soğuk dalgası, bir ürpertidir sardı. Evine, daha doğrusu barınmakta olduğu 19 Mayıs stadındaki barakasına dönerken, "Kapıdan içeri girebilecek miyim? Kaç günüm kaldı acaba?" diye düşünmekten kendini alamıyordu.

* * *

Ne ilk başarısı bu Mehmet Yurdadön'ün, ne de bu hırsı sürüp gittikçe sonuncusu olacak. Anadolu çocuğuna özgü bitip tükenmez hırsı ile bir defasında Balkan Şampiyonasında 42 kilometre koşarken, ayakkabısını delip de etine geçen çivi bile onu mağlup edememişti.

O zaman şampiyon diye kucaklayıp göklere çıkarmışlardı. Şimdi ise sokağa atmak için kaldığı yerden çıkarıyorlar. Efendim neymiş, teşkilatı yönetenlerin istediği gibi düşünmüyormuş. Spor yaşantısı boyunca sorunlarını, acılarını dindirmelerini istediğinde oralı bile olmayan teşkilat yöneticileri, sıra düşüncesine gelince hemen dindirmek istiyorlar. Hem de onu ve arkadaşlarını kara, kışa rağmen sokağa atmakla tehdit ederek.

Mehmet ve arkadaşları koşuyor, teşkilattakiler de dün aldığımız bir habere göre Güçsüzler Yurdu'na doğru sporcuları kovalıyorlar. İzliyoruz biz de bu koşuyu. Bazan şüphe, bazan korku ve bazan da öfke ile. Bakalım Refaiddin'e yem olacaklar mı?

İşte tartışmalara...

(Baştarafı 1. Sayfada)

altı yıldan az k üzere ağır hapis verilir. Diğer ceda birine kadar inir.

cili makamlarca lındıktan sonra ve davası açılmazdan ırümü ve cürüm orı mercilerine bil- ve bunun doğrulaşıldığı takdirde, arın cürmün etraftaya çıkması ve taklarının yakalan- kolaylaştırmasına ın özelliklerine gön cezası yerine 12 müebbet ağır haası yerine 8 yıldan namak üzere ağır cezası verilir. Diğer 4'te bire kadar ebilir.

kimse kamu davası tan sonra ve her 1412 sayılı Ceza meleri Usulü Ka değişik 236. mad- göre yapılacak sortamamlanıncaya kaırümü ve cürüm or- nı mercilerine bil- ı ve bunun doğrunlaşıldığı takdirde, barın cürmün etraf- rtaya çıkmasına ve rtaklarının yakalan- a ve olayın özellik- göre hakkında i- ce.ası yerine 15 yıl- müebbet ağır hapis ı yerine 10 yıldan az nak üzere ağır hapis verilir. Diğer ceza- çte birinden yarıya indirilebilir.

ı kanundaki ve diğer nlardaki özel hü- er saklıdır.

ça azmettirenler bu e hükmünden yararnazlar."

addenin gerekçesi öyle açıklanıyor:

Ceza Mahkemeleri U- Kanunun ek 1. mad- de yer alan ve devle- ütünlüğüne, nitelikle- nayasa'da belirtilen ıuriyete yönelik suç- toplumun huzuru- bozan diğer suçların k bir çoğunluğunun ıize topluluklar tara- ın işlendiği gerçeğin- hareket edilerek, bazı kişilerin çeşitli nedenlerle zorlanarak ya da aldatılarak bu tür suçlara katıldıkları da gözönünde tutularak, bunlardan pişmanlık duyanların suçun ve diğer faillerin ortaya çıkmasına katkıda bulunmaları halinde cezalarından kademeli bir şekilde indirim yapılması toplum huzurunun sağlanması bakımından uygun görülmüştür.

Ancak bu suça azmettirenler ayrı tutulmuştur."

Bu madde CHP hükümeti tarafından hazırlanmış, daha sonra Millet Meclisi Adalet Komisyonunda aynı kanun içinde yer alan ihtisas mahkemeleri kurulması fikri yerine AP'nin karşı çıkması yüzünden reddedilmişti. Fakat daha sonra Millet Meclisi Genel Kurulu bu maddenin reddini reddetmiş ve tasarıyı yeniden komisyona iade etmişti. Tasarı halen Anayasa Komisyonunun gündeminde bulunuyor.

Adana'ya da...

(Baştarafı 1. Sayfada)

beri ilk kez kar görüyoruz'' dediler.

GRAYDER DEVRİLDİ OPERATÖRÜ ÖLDÜ

Karayolları ve Yol-Su-Elektril. bölge müdürlüklerinin karla mücadele ekipleri çalışmalarını aralıksız sürdürürken, Erzurum'un Ağderen mevkiisinde,kar temizleme çalışmaları yapan Karayollarına ait bir grayder dereye yuvarlandı. Grayder operatörü Zülküf Boztepe olay yerinde öldü, grayderde bulunan ekipten diğer iki kişi de ağır şekilde yaralandı.

ULUDAĞ'DAKİ OTELLER BİLE KAPANIYOR

Bursa'da mazot ve fuel-oil sıkıntısının had safhaya ulaştığı bizzat Vali tarafından açıklandı. Karın zevkini çıkarmak isteyenlerin gittiği Uludağ'daki oteller fuel-oilsizlikten kapanma tehlikesi içine girerken, sanayicilerin şikayetlerini dinleyen Bursa Valisi Gümüşdiş, Petrol Ofis yetkilileriyle görüşerek Bursa'ya acilen fuel-oil ve mazot gönderilmesini istedi.

Bursa'daki dokuma sanayinin belkemiğini oluşturan Sofağ, Polylen Filament ve Bosağ fabrikalarının üretimlerini durdurmaları halinde 40 bin dokuma tezgahında da üretimin duracağı ayrıca boya veApre fabrikalarının da durmak zorunda kalacakları bildirildi.

YAĞIŞLAR TÜM YURDU ETKİLEDİ

Balkanlardan gelen bu soğuk hava kütlesi, hafta boyu etkisini sürdürecek dendi. Eğer meteorolojinin tahminleri doğru çıkarsa, önümüzdeki hafta soğuk daha doğuya kayacak. Ancak şu anda da, ülkemizin doğusunda zararlar oldukça önemli boyutlara ulaşmış durumda. Son üç günde, ulaşan haberlere göre, düne kadar 8 kişi soğuğun çeşitli etkileriyle hayatını kaybetti.

Yağışlar yurdun her kesiminde yolların tıkanmasına, bazı okulların kapanmasına ve Doğuya yapılacak bazı uçak seferlerinin ertelenmesine neden oldu. Ankara-İstanbul arasında da dün öğleden sonra uçak seferi yapılmadı.

Bazı bölgelerde bir metreye yaklaşan kar yağışı, Doğuda bazı il ve ilçelerin çevre ile bağlarının kesilmesine yol açtı.

Yetkililer sürücülerin yavaş seyretmesini, takoz, zincir ve çekme halatı bulundurmaların istiyorlar.

Bir uyarı daha

(Baştarafı 1. Sayfada)

pılmış ve Taraki'ye övgüler düzmüştü. Şimdi takke düştü kel göründü. Kim ajan, kim faşist? Türkiye'deki Sovyet beşinci kolu cevap versin. Babrak Karmel'in dediğine bakılırsa,gerçek devrim şimdi oluyormuş. 19 ayda yapılan üçüncü darbenin galibi Karmel'in katıksız bir Sovyet uşağı olduğu söyleniyor. O zaman Rus beşinci kolunun onun dediklerini desteklemesi gerekir. Böyle yapacaklarından kimsenin şüphesi olmasın.

Şimdi gelelim dünyadaki barış, yumuşama ve silahsızlanmaya. Yukarıdaki parlak sözcükleri en çok kim kullanıyor? Hiç şüphesiz Sovyetler Birliği ve onun emrindeki beşinci kolları. Barış dernekleri bunlarındır. Güvercin resimlerini bunlar asarlar. "Silah değil kreş istiyoruz" diye ortalığı gürültüye boğan bunların kadın dernekleridir. Var güçleriyle bütün dünyanın yumuşaması için çalışan bunlardır.

Ne dersiniz, samimi midir bu sözler? Gerçekten Brejnev dünyada yumuşama ve barış mı istiyor? Türkiye'de bu parlak sözlere hâlâ inanan insanlar var. Barış Derneği'nin toplantılarına katılıp Sovyet beşinci kolunun ninnilerini dinleyenlerin sayısı hiç de az değildir.

Afganistan'daki olayların gözleri ne zaman açacağını merak ediyoruz. Bir buçuk senede üç darbe. Ne zamana kadar beklenecek? Bundan sonra yeni bir darbe olursa artık Brejnev'in kendisi gelecek. Bu ülkede kullanacak uşak kalmadı.

Afganistan, Sovyetler'in Kızıldeniz'e iniş yolu üzerindedir. Bunca "devrim" onun emellerini gerçekleştirmesi için yapılıyor. Artık Pakistan da tehdit altındadır. Gözü dönmüş, hırslı, Moskova'nın yeni Çarları saldırı üstüne saldırı tazeliyorlar.

Ancak her yeni saldırı dünyanın aklını başına getirmesi için bir uyarı da oluyor. Avrupa yeni darbeye karşı daha uyanık. Amerika ne yapacağım diye düşünüyor. Birçok Üçüncü Dünya ülkesi tehlikeyi görmeye başladı.

Darısı ülkemizdeki körlerin başına.

Afganistan'da...

(Baştarafı 1. Sayfada)

keri olarak işgal ettiğini resmen kabul etti. Yeni Delhi'deki diplomatik kaynaklar, Kremlin yönetiminin, 'Afganistan'ı dış tehlikelere karşı korumak amacıyla Babrak yönetiminin isteği üzerine bu ülkeye askeri birliklerin gönderildiğini' açıkladığını bildirdi.

ABD yetkilileri ve Batı basını Afganistan'daki son Rus darbesini kuşkuyla karşıladı. Ajanslar ve radyolar, Sovyet birliklerinin Kabil'e gelmesinden hemen sonra darbenin gerçekleştirilmiş olmasına dikkat çekiyorlar. Bu arada Pakistan'ın güvenliğinin tehdit altında olduğu ve İran'daki gelişmelerin son darbe nedeniyle yeni boyutlar kazanacağı da belirtiliyor

Babrak Karmel'in pazartesi gününden bu yana Kabil Havaalanına inen Rus uçaklarından biriyle Afganistan'a döndüğü öğrenildi.

Babrak'ın ilk demecinde, Hafızullah Amin'i "Faşist" olarak suçladığı öğrenildi. Öte yandan Sovyet TASS ajansı, Kabil Radyosuna dayanarak verdiği haberlerde, yeni Afgan yönetiminin Amin'i Amerikan ajanı olarak nitelediğini bildirdi.

* * *

Islamabad'dan dinlenen Kabil radyosu, Afganistan'dan Pakistan'a gelen yolcular ve Afgan başkentindeki bir-iki Batılı muhabirin geçtiği haberlere göre, 27 Aralık günü başkentte sürekli olarak silah sesleri duyuldu. Amin'i devirmeye yönelik darbeye son gelen Sovyet tankların ve diğer zırhlı araçların içindeki Rus askerlerinin katıldığı bildiriliyor. Kabil radyosu yeni Devlet başkanı Babrak Karmel'in ilk demecini yayınladı. Babrak, Sovyetler Birliğinden acil ekonomik yardım istedi. Bir dizi demokratik vaatte bulunan Babrak, Müslümanlara karşı saygılı davranacağını ileri sürdü.

Amin'in yerini alan Karmel, radyoda yaptığı açıklamada, Afganistan Demokratik Halk Partisinin öncülüğünde kurulacak yeni hükümette, "Bütün ilerici, demokratik güçlere yer verileceği"ni ileri sürdü. Karmel, kendisinden önce imzalanan anlaşmalara sadık kalacağını belirterek BM'den ayrılmayı düşünmediklerini söyledi.

Taraki ve Amin döneminde Rusya ile çeşitli ikili anlaşmaların yanı sıra bir de "dostluk" anlaşması imzalanmıştı.

BİRBİRİNİ KATLEDEN DİKTATÖRLER

1973'te Davut Han, bir darbeyle ülkedeki monarşiyi yıkmıştı.

Nur Muhammed Taraki yönetiminin Başbakan Yardımcısı Babrak Karmel'in Rus askerlerinin yardımıyla gerçekleştirdiği kanlı darbe, bu ülkede altı yıl içinde yapılan dördüncü darbedir. 1978 Nisanındaki darbenin ilk saatlerinde Devlet Başkanı Davut Han Başkanlık Sarayında Taraki tarafından, 14 Eylül 1979'da yapılan Saray Darbesinde Taraki, Amin tarafından, Amin de, en koyu Moskova yanlısı olarak bilinen Babrak Karmel tarafından öldürüldü.

Taraki'nin güç duruma düşmesinden bu yana, bütün gözlemciler, Sovyetler'in Afganistan'da kendilerine hizmet eden bir kliği işbaşına getiremedikleri tespitini yapıyor ve Babrak Karmel'in Kremlin'in emrinde bir yedek güç olarak bekletildiğini belirtiyordu.

CEMAAT–İ İSLAMİ'NİN TEPKİSİ

Taraki - Amin rejimine karşı bağımsızlık ve özgürlük savaşı veren Müslüman gerillaların örgütlerinden Cemaat-i İslami yetkilileri, AFP ajansına verdikleri demeçte, Karmel'in, son üç devlet başkanı arasında en fazla Sovyet yanlısı olduğunu vurguladılar.

ABD BÜTÜN DÜNYAYI DARBEYİ KINAMAYA ÇAĞIRDI

ABD Başkanı Jimmy Carter, Camp David'deki tatilini yarıda keserek acilen Washington'a döndü. Carter'ın Ulusal Güvenlik Konseyini toplayarak Afganistan'daki Rus darbesine karşı Washington yönetiminin takınması gereken tutumu tespit etmek için çalışmaya başladığı bildiriliyor.

Öte yandan ABD Savunma Bakanı Harold Brown, Kabil'deki son darbe ile ilgili olarak basına bilgiler verdi ve Kremlin'in Afganistan'ın içişlerine karışmasını sert bir dille kınadı. Brown, bütün dünyanın son Rus darbesini kınaması gerektiğini belirtti.

Öte yandan Çin Halk Cumhuriyeti'nin resmi haber ajansı Sinhua da Afganistan'daki son darbenin Sovyetler Birliği tarafından gerçekleştirildiğini belirtirken, bölgede durumun vahim boyutlara ulaştığını bildirdi.

Bankacı Reşat Aksan...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Reşat Aksan'ı öldürdükleri itirafları ile ortaya çıktığı bildirildi.

Yapılan açıklamaya göre, sivil bir TİM aralık ayı başından beri Acilciler diye anılan grup üzerinde çalışmalarını yoğunlaştırdı. 11 Aralık 1979 günü bazı eylemlere katıldığı saptanan Boğaziçi Üniversitesi son sınıf öğrencisi Güney Karaca polis tarafından gözaltına alındı

Günay Karaca'dan alınan bilgilerden sonra düzenlenen bir dizi operasyonda grubun İstanbul Bölge sorumlusu olduğu öne sürülen Ali Haydar Yılmaz başta olmak üzere İbrahim Büyüker, Ali Cengiz Baysoy, Süleyman Uğur, Halil Güven, Hüseyin Eryalçın, Kamber Taştemur, Nursel Gökbaş, Nazım Yılmaz, Mustafa Özyiğit, Nilgün Özyiğit, Aysel Büyüker, Neşe Gül Ersoy, Cahit Çelik, Hasan Yalçın ve Ali Arslan gözaltına alındılar.

Operasyonlar sonunda gözaltına alınan bu şahıslardan elde edilen bilgilerle, polis, Acilcilerin 'enin' evlerinde yaptıkları aramalarda silah, mermi, dökümanlar ve para ele geçirdi.

Polis yaptığı aramalarda Ali Cengiz Baysoy'un evinden iki Sten tabanca, üç adet Sten tabanca şarjörü, bir adet Barabellium marka tabanca ve iki şarjörü, 65 adet 9 mm çapında mermi, İbrahim Büyüker'in evinde yapılan aramada, dört tabanca, şarjörleri, mermiler, bir adet Klaşinkof, fünyeler, dinamit çubukları ve hedef seçilerek öldürülecek kişilerin üç sayfalık listesi, İbrahim Büyüker'in üzerinde ise Brovning marka bir tabanca ve mermiler ele geçirdi. Kamber Taştemur'un evinde yapılan aramada ise bir tabanca, fünyeler, 50 mermi, dinamit lokumları ortaya çıktı.

Tepebaşı İş Bankası soygunu, Rami Polis Karakolunun bombalanması, Kurtuluş Karakolunun bombalanması, Ak Sigortanın, Motor Ticaretin bombalanmaları, Gıda ve Ağaç İşverenleri Sendikasına yapılan baskınların Acilcilerin belli başlı eylemleri olduğu açıklandı. Ayrıca yaptıkları soygunlarla 1 milyon liraya yakın paranın da ele geçirildiği bildirildi.

1711 öğretmen

(Baştarafı 1. Sayfada)

sıkıyönetim tarafından gözaltında tutulanların dahil olmadığı bildirildi. Soruşturma sonucunda boykota katıldığı belirlenen diğer öğretmenler hakkında süratle işlem yapılacağı kaydedildi.

Milli Eğitim Bakanlığının konuyla ilişkin açıklaması şöyle:

"Milli Eğitim Bakanlığından 27 Aralık 1979 tarihindeki tespitlere göre, 24 Aralık 1979 günü K.Maraş olaylarının yıldönümünü vesile ederek boykota 55 ilde 10 bin 994 öğretmen katıldı. Bunlardan soruşturması neticelenen 874 ilkokul ve 837 ortaöğretim öğretmeni olmak üzere toplam 1711 öğretmene işten el çektirilmiştir.

"Bu rakama halen örfi idarece nezaret altında tutulan öğretmenler dahil değildir.

"Soruşturma neticelerine göre, boykota katılan diğer öğretmenler hakkında süratle işlem yapılacaktır.

"Boykota katılan 55 vilayetimizde ilkokul öğretmeni 217 bin 212, ortaöğretim öğretmeni ise 100 bin 929'dur. Buna göre, boykota katılma oranı yüzde 3 olmuştur."

Hükümet ...

(Baştarafı 1. Sayfada)

haberi olmaması halinde indirim daha fazla, hakkında dava açıldıktan sonra olay hakkında açıklama yapması halinde ise biraz daha az indirim yapılmasını öngörüyor.

CHP, AP azınlık hükümetinin Meclislere getirdiği önlem paketinin bir bütün olduğunu, önlem paketinde AP'nin getirdiği tasarıların yanı sıra bu tasarının da yer aldığını belirtiyor ve bu tasarının da diğerleriyle birlikte Meclislerden geçirilmesini istiyor.

AP ise kendisinin getirdiği tasarıların komisyondan geçtiğini, ancak bu tasarının daha önce komisyonda reddedildiğini ileri sürerek, bunların iki safha halinde ele alınmasını istiyor.

Bu konuda görüştüğümüz AP'li bir hükümet üyesi, bu maddenin gerçekten terör odaklarının ortaya çıkartılması bakımından yararlı olabileceğini, kendilerinin hükümet olarak buna karşı olmadıklarını, ancak bunun daha sonra getirilmesinin düşünüldüğünü söyledi.

Bu maddeye esas itiraz ise MHP'den geliyor. Bu madde üzerine yapılan Danışma Kurulu toplantılarında MHP adına toplantıya katılan Faruk Demirtola, bu maddenin kabul edilmesi halinde Türkiye'de bir jurnalcilik döneminin açılacağını ileri sürmüştü.

Bir memurun...

(Baştarafı 1. Sayfada)

belirtildi. Karataş'ın buradan Anafartalar Karakoluna götürüldüğü, orada da dayak yediği ve sonunda yarı ölü bir durumda Numune Hastanesine getirildiği öğrenildi.

Salı günü ölen Hüseyin Karataş'la ilgili ölüm raporunu hazırlayan Numune Hastanesi doktorlarının ölüm sebebini "kranyer patolojik" olarak belirledikleri ifade edildi. Bir tür beyin kanaması olarak belirlenen ölüm sebebini öğrenen Karataş ailesinin, savcılığa başvurarak otopsi yapılmasını istedikleri, ancak Adli Tıp tarafından hazırlanan otopsi raporunda Hüseyin Karataş'ın vücudunda hiç bir darp izine rastlanmadığının belirtildiği öğrenildi. Hüseyin Karataş'ın ailesinin ikinci bir otopsi yapılması isteminin ise savcılık tarafından geri çevrildiği ve ailenin Hüseyin Karataş'ın defnedilmesine izin verildiği bildirildi.

HACETTEPE HAŞTANESİNDE DİRENİŞ

Hüseyin Karataş'ın götürüldüğü Hacettepe ve Anafartalar Karakollarında yediği dayak sonunda öldüğünün haber alınması üzerine, arkadaşları ve öğrenciler önceki gün Başhekimliğe giderek protesto gösterisinde bulundular.

Dün de Hastanede yer yer pasif direnişe geçilerek için yavaşlatıldığı ve öğrencilerin derslere girmedikleri öğrenildi

Başbakan...

(Baştarafı 1. Sayfada)

dahalede bulunabilir. Bu konu da kanunda mevcuttur. Sorun siyasi partilerin liderlerinin konuşmalarının TRT'de yayınlanmaması üzerine doğdu. Parti liderleri bu durum karşısında üzüntü duymuşlardır.

"Bundan sonra üzüntü duymalarına gerek kalmayacaktır. Radyo ve televizyonda parti liderlerinin, Ana Muhalefet Partisi Başkanının beyanlarının yayınlanmasında şikayetlere mahal bırakmamaya azami dikkat gösterilmelidir."

"EYLEMDE HALK YOKTUR"

Başbakan Demirel 24 Aralıkta Maraş katliamını protesto etmek gerekçesiyle yapılan eylemler konusunda şöyle konuştu: "Ankara'da ve diğer yerlerde meydana gelen olaylarda halk yoktur. Bazı öğretmenler tarafından eyleme itilmiş masum öğrenciler ve devlet kadroları vardır."

Demirel "Herkes aklını başına toplamalıdır. Aklını başına toplamayanların aklını başına toplayacağız" dedi.

Demirel anarşiye karşı yasa tasarılarının yeni yılın ilk iki haftası içinde meclislerden geçirilebileceğini ve bu konudaki tıkanıklığın giderildiğini söyledi. Demirel parti liderleriyle yeni yılın ilk haftası içinde görüşülebileceğini ve anarşiyi önlemek için meşru yollardan gideceklerini ısrarla belirtti.

IRAN

Demirel İran'la ilgili bir soruyu cevaplarken son durumun NATO toplantısında alınan kararla ilgili olduğunu düşünmediğini ve İslam ülkeleriyle ilişkilerin Batıyla ilişkileri geliştirmek için bozulduğu şeklindeki görüşlerin asılsız olduğunu belirtti.

Başbakan Demirel konuşmasının sonunda bütün yurttaşların yeni yılını kutladı.

TİKP Erzincan...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Ağaç ve Yıldız'ı kaçırmak isteyenler "Biz ETKO'cuyuz, burası Yozgat'tır. Türk bölgesidir. Aydınlıkçı komünistleri temizleyeceğiz" dediler. Bunun üzerine komandolara karşı direnen Ağaç ve Yıldız ile saldırganlar arasında boğuşma oldu. Niyazi Ağaç'ın iki dişi kırıldı. Bu sırada başka bir otobüsün restoranın önünde durması üzerine telaşa kapılan komandolar geri çekildiler. Ancak daha sonra otobüse binen saldırganlar Ağaç ve Yıldız'ı aşağıya indirmeye çalıştılar. Bunda başarılı olamayınca otobüstekileri "sizi tarayacağız" diye tehdit ettiler. TİKP'lilerin müdahalesi ve yolcuların aşağıya inmemekte direnmesi üzerine komandolar emellerine ulaşamadılar.

TİKP, saldırganlardan birinin Erzincan'ın Pekeriş köyünden Arap Ali olduğunu açıkladı. Daha Zeytinburnu'nda çeşitli eylemlere katılmaktan aranan Ali, Doğan Öz cinayeti faillerinden Hüseyin Demirel'in yengesinin oğludur.

Mehmet Akif Ersoy'la ilgili açık oturum yapıldı

ANKARA (AA)

ANKARA Halk Tiyatrosu Kültür Merkezi tarafından düzenlenen, "Ölümünün 43. yıldönümünde Mehmet Akif Ersoy" konulu açık oturum dün akşam yapıldı.

Açık oturumda söz alan konuşmacılar Akif'in Kurtuluş Savaşındaki çalışmalarından övgüyle söz ettiler, İstiklal Marşı yazarının "bağımsızlıkçı bir aksiyon adamı" olarak değerlendirilmesi konusunda görüş birliğine vardılar ve Mehmet Akif'in Kurtuluş Savaşının yılmaz bir savunucusu olduğunu belirttiler.

Ankara'da beş çocuklu...

(Baştarafı 1. Sayfada)

diyen ve daha önce gecekondusunu satması için birkaç defa tehdit eden evine kurşun sıkan ve patlayıcı madde atanlar tarafından Sünni olduğu için öldürüldüğü hiç bir siyasi olayla ilgisi olmadığı belirtildi.

Öte yandan ilgililer, aynı mahallede son dört gün içinde üç kişinin daha kurşunlandığını, Niyazi Yağmur, Gülbeyaz Yağmur, Hacı Dinçer adındaki bu kişilerin ağır yaralandıklarını belirttiler.

URFA'DA

Urfa'da Türkmeydanı Mahallesi Muhtarı Ahmet İşler'in evine patlayıcı madde atıldı. Patlamada ölen ya da yaralanan olmadı.

Bu arada jandarmanın Hilvan ilçesinde yaptıkları bir arama sırasında bir adet G-3 Piyade tüfeği, bir adet Astra tabanca, 348 adet G-3 mermisi, 46 adet Klaşinkof mermisi, 93 adet 9 mm çapında mermi, 50 adet 7.65 çapında mermi, 20 fünye ve 12 şarjör ele geçirildi.

İSTANBUL'DA

Hasanpaşa İbrahimpaşa Sokak 8 numaralı eve önceki akşam kimliği belirlenemeyen kişilerce açılan ateş sonucu evde bulunan ilkokul öğretmeni Ömer Bilgen olay yerinde öldü. Lise öğrencisi Remzi Gündeş ile Gökhan Teksu da yaralandılar.

Dün de Bakırköy Zuhuratbaba Sokakta yürümekte olan İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi öğrencisi Hasan Levent Pamukçuya 08.30 sıralarında kimlikleri belirlenemeyen kişilerce ateş edildi. Pamukçu,olay yerinde öldü.

MANİSA'DA

Manisa'da önceki gece sol eğilimli olarak tanınan iki kişinin işyerleri ardarda bombalandı. Muharrem Buruşuk'a ait terzi dükkanıyla Ahmet Akten'e ait kitapçı dükkanına atılan patlayıcı maddeler can kaybına yol açmadı.

Bu arada Alaşehir'e bağlı Kıllık kasabasında sağ görüşlü Aydın Kara adlı şahsı pusuya düşürerek öldürmek isteyen Mesut Ertekin ile Mutlu Çetin adlı şahıslar tabancalarıyla birlikte yakalandılar.

ANKARA'DA

Türk-İş'e bağlı Türk Metal-İş Sendikası Genel Merkezine dün akşam saat 22.00'de kimliği belirlenemeyen kişiler tarafından patlayıcı madde atıldı. Tahrip gücü yüksek olan bomba binada geniş çapta hasar meydana getirdi.

İZMİR'DE

Menemen ilçesinin Çaltıdere mevkisinde Karayolları 2. Bölge Müdürlüğüne ait dinamit deposu silahlı dört kişi tarafından soyulmak istendi. Soygunculardan biri öldü, bekçilerden Hüseyin Candır ağır olmak üzere Mehmet Erdinç, Muhsin Uysal ve Atlı İpekçiler yaralanarak tedavi altına alındılar. Diğer soyguncular kaçtı.

Devrimci Yol grubuna bağlı bir hücrenin açığa çıkarıldığı açıklandı. Emniyetin açıklamasına göre sözkonusu hücre eylem alanı olarak Gültepe'yi seçti ve burada hücre elemanları yurttaşlardan zorla para topladılar, korsan gösteri düzenlediler, bazı kişileri Çamlık mevkiinde tabanca atışı ile eğittiler.

Bu arada Tire'de bir kuyumcunun tüm altınlarını çalan ve polisle silahlı çatışmaya giren soyguncular kaçmayı başardı.

Tire Kaymakamı Ömer Topçu'dan alınan bilgilere göre soyguncular polisle girdikleri silahlı çatışma sonucunda izlerini kaybettirdiler, ancak soyguncuların kullandığı oto Bayındır'da terkedilmiş olarak bulundu. Topçu, soyguncuların yaralı olabileceğini ve otonun bulunduğu çevrede geniş bir operasyona girişildiğini de açıkladı.

AYDIN'DA

Karacasu İlçesine bağlı Dikmen köyünde Abidin Kavurmacı adlı bir ilkokul öğretmeni dün sabah saat 03.30 sıralarında kaldığı öğretmen lojmanında uykusundan kaldırılarak ağzına kurşun sıkılmak suretiyle öldürüldü. Saldırganlar işledikleri cinayetten sonra öğretmenin özel otomobilini de benzin döküp yaktılar.

BURSA'DA

MHP İl Yönetim Kurulu Üyesi Halit Sivri dün kimliği bilinmeyen kişilerin silahlı saldırısı sonucu ağır yaralandı, koruma polisi ise öldü.

MHP İl Yönetim Kurulu Üyesi Halit Sivri saat 17.00 sıralarında Şehreküstü Mahallesi, Mantıcı Sokakta bulunan ayakkabıcı dükkanında otururken dışarıdan kimlikleri belirlenemeyen kişiler yaylım ateşi açtı. Yaylım ateşinde Halit Sivri kasığından yaralandı. İçeride bulunan koruma görevlisi bekçi Şerafettin Yılmaz ise olay yerinde öldü. Olay sırasında dükkanda bulunan çırak Şafak Aksu ile müşteri Ahmet Onat ve Mehmet Aktay ise çeşitli yerlerinden yaralandılar.

TELEVİZYON

7.00 HABERLER
7.05 FLIPPER
7.30 ÇOCUK VE ÇAĞI
8.00 KÜÇÜK EV

ürekli dizinin "Babalar ve Oğulları" adlı bölüü yayınlanacak.

8.45 DIŞ KAYNAKLI MÜZİK
9.10 KAPTAN ONEDİN
19.55 TAŞ DEVRİ
20.25 BIZIM ÇOCUKLARIMIZ
20.30 HABERLER
21.15 BEŞ DAKİKA
21.20 IBIŞ'IN RÜYASI
22.00 MÜZİK EĞLENCE

Alman ZDF televizyonunca hazırlanan programda Ali Rıza Gündoğdu, Saadet Sun, Ali Rıza Binboğa, Salim Dündar, Neco, Selçuk Ural, Nükhet Duru ve Taner Şener bulunuyor.

23.00 SANFRANSİSKO SOKAKLARI
23.45 HABERLER

RADYO

TRT 1

5.00 Açılış
5.05 Türküler
6.02 Günaydın
7.30 HABERLER
9.02 Çocuk Saati
0.01 Arkası yarın
0.30 Hafta Sonu
3.00 HABERLER
3.15 Hafif Müzik
5.45 Silahlı Kuvvetler Saati
6.05 Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu
16.40 Tangolar
17.02 Dilek Kutusu
19.00 HABERLER
20.15 Çocuklarımız ve Biz
21.02 Türk Hafif Müziği
21.30 Dinleyici İstekleri
22.02 Hafif Müzik
23.00 HABERLER
23.10 Cumartesiden Pazara
01.00 Program ve Kapanış
01.05-05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Açılış ve Program
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Türküler Geçidi
09.20 Gönül Telimizi Titretenler
09.40 Atatürk Yolunda
10.10 Türk Hafif Müziği
11.45 Küçük Konser
13.00 HABERLER
14.00 Hafif Müzik
14.35 Türküler
15.00 Dilden Dile
16.20 Arkası Yarın
17.30 Yurttan Sesler
18.45 Beş Çizgiden
19.00 HABERLER
20.15 Ankara Radyosu Çoksesli Korosu
20.30 Haftanın Ülkesi
21.00 Müzik Söyleşileri
22.30 Hafif Müzik
23.00 HABERLER
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.03 Merhaba
11.00 Öğleye Doğru
12.09 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.45 Müzik Bahçesinden
15.00 Günün Konseri
16.00 Anıların Müziği
18.00 Gençler İçin
20.00 Dünden Bugünden
22.09 Gecenin Getirdikleri
23.00 Cumartesi Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Programı ve Kapanış

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44 - 22 49 54
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No:16. Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA Burgstr. 78 6 Frankfurt /M 60 Tel: 0611 437 595
FRANSA 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles Tel: 64 72 120
İSVEÇ Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg,
HOLLANDA Bildstr. 53, Utrecht Tel:
İSVİÇRE Ch. des Cotes I 1020 Renens Tel:

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 450 TL, 6 aylık 900 TL, 1 yıllık 1800 TL
Yurtdışı: 3 aylık 675 TL, 6 aylık 1350 TL, 1 yıllık 2700 TL

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL □ 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL □ 8. sayfa (Sütun/snt.) 400 TL □ S. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL □ Yayın ilanı (Sütun/snt) 100 TL □

22340

Türkiye'de 10 yılın 10 büyük olayı..

1 12 Mart

1980'e girerken 12 Mart gerilerde kalıyor, özgürlük ve barış güç kazanıyor

12 Mart rejimine kitle tepkisi

Muhtıranın verildiği günlerde Cumhurbaşkanı Sunay Komutanlarla birlikte. . . Muhtıranın altında Genelkurmay Başkanı Tağmaç ve komutanların imzaları vardı ama cuntanın başında Sunay - Tağmaç ikilisi bulunuyordu.

12 Martçıların şanssız bir dönem seçtikleri, darbeden 2,5 yıl sonra belgeleniyor. Kendiliğinden gelişen kitle hareketleri meydanlarda yüz binleri topluyor, 12 Martçıların yüreğine korku salıyordu. İşte 1973'ün görkemli mitinglerinden biri.

1971'in 12 Mart günü TRT'nin öğle haberlerinde okunan bir muhtıra siyasal yaşamı bir anda altüst etti. Altında Genelkurmay Başkanı Tağmaç ve Kuvvet Komutanları Gürler, Eyicioğlu ve Batur'un imzaları bulunan ve Cumhurbaşkanı ile Senato ve Meclis Başkanlarına sunulan muhtırada, hükümetin çekilmesi isteniyor aksi halde Silahlı Kuvvetlerin yönetime el koyacağı belirtiliyordu. Aynı gün Demirel hükümeti istifa etti. Bunu izleyen günlerde de CHP Kocaeli milletvekili Nihat Erim partisinden ayrıldı ve Başbakanlığa getirildi.

''Reform hükümeti mi, değil mi?'' tartışmaları sürerken, nisan ayında 11 ilde Sıkıyönetim ilan edildi ve toplumun zinde güçlerine karşı ''Balyoz harekatı'' başlatıldı.

Böylece yıllar boyu anılacak olan ve Türkiye tarihinin önemli bir dönemini oluşturan 12 Mart dönemi başlamış oldu.

Baskınlar, tutuklamalar, işkence, baskı, güdümlü yargılamalar bu dönemin toplum hayatına kattığı kavramlar oldu. Türkiye suskun, ölü, özgürlüğün ve gelişmenin olmadığı bir ülke haline getirilmek isteniyordu. Giderek güçten düşen ve yuvarlandığı bunalımın altından kalkamayan Amerikan emperyalizmi ve Türkiye'deki Amerikancı güçler, bunalımı halkın sırtına yıkabilmek için belki de son çılgınlığa girişmişti. 12 Mart'ın ardındaki cunta ve onun devlet içinde örgütlediği faşist örgüt Kontrgerilla, terörle, baskıyla toplumu tepkisiz bir hale getirmeye çalışıyordu.

Ancak kendi açılarından şanssız bir dönemi seçmişlerdi. Amerikan emperyalizminin faşist diktatörlükleri sürgit destekleyecek, ayakta tutacak gücü kalmamıştı. Ve en önemlisi 12 Mart halkın nefretine çarpmıştı. Muhtıranın verilişinden iki buçuk yıl sonra ülkede seçimler yapılıyor, seçim alanlarını dolduran yüzbinler faşizme karşı öfkelerini haykırıyordu. Cunta yıkılırken, Kontrgerilla devlet içindeki etkin yerini yitirdi. 12 Mart terörü, işkence gören sanıkların açıklamalarında gün ışığına çıktı.

1970'leri geride bıraktığımız bu günlerde Türkiye hâlâ 12 Mart'tan çıkışın sancılarını yaşıyor. Bu dönemin köklü bir hesabının sorulamaması, özeleştirisinin yapılamaması baskı ile özgürlük arasındaki çelişkinin toplumun bağrında yaşamasına yolaçtı. MHP 12 Mart'tan güç alırken,öte yandan bu dönemin yarattığı suskunluktan yararlanan Moskova yanlısı TKP güç toplayabildi, palazlandı.

Şimdi gündemdeki soru, baskının, terörün ve iç bölünmenin mi zafer kazanacağıdır, yoksa barışın, birliğin ve özgürlüğün mü?

1980'e girerken 12 Mart gerilerde kalıyor, özgürlük ve barış güç kazanıyor.

Yeni bir 10 yıl...

SİLAHLAR daha ilk ateşlenirken girdiğimiz 1970'leri yine silah sesleri ve siyasi cinayetler içinde geride bırakıyoruz. Bu on yılı tarihçiler Türkiye'nin en sancılı dönemlerinden biri olarak anacaktır kuşkusuz.

Savaşa giden dünyada yerini belirleyememiş bir Türkiye. . . Teslimiyet rüzgarlarının bir oraya bir buraya savurduğu bir ülke. . . Yitirdiğimiz yüzlerce genç, bilim adamı, yurttaş. . . Katliamlar, susmayan namlular. . . Kuyruklar, pahalılık ve gün geçtikçe zorlaşan yaşam. . .

1970'lerin görüntüsü bu değil mi?

Ve bütün kargaşaya rağmen ulusun kaybolmayan sabrı, sağduyusu. . . Yayılan, güçlenen barış özlemi. . .

Sorunlar böylesine ağır ama, geçen 10 yıl çözümlerini de ortaya çıkarmamalı mı bir yandan? Bölünme ve kargaşalık isteyen iç ve dış güçlere karşı cesur bir tutum, ulusal bir seferberlik değil mi ihtiyacımız?

İşte her yurttaşın yüreğindeki birlik ve barış özleminden güç alarak diyoruz ki, 1980'lerde geçen 10 yıldan daha özgür ve güçlü olacaktır ülkemiz.

Kontgerillacılar açığa çıkartıldı ama hala hesap sorulmadı

mdi de ONTRGERİLLA ŞEFLERİNİ AÇIKLIYORUZ

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921 Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZART 7 AĞUSTOS 250 KURUŞ

İstanbul Kontrgerill karargahı 2. Başkan Eyüp Özalkuş

Faik Türün, İstanbul'da Kontrgerilla karargahı'nı kurarken Eyüp Özalkuş'u karargah'ın 2. Başkanlığı'na getirdi

Bundan sonra da n hesap sorulmayaca

12 Mart'ın köklü bir hesabının sorulamaması toplumun bugün yaşadığı sancıların önemli bir nedeni oldu. Gaz temiz baştan beri bu dönemin terör örgütü Kontrgerillanın takipçisi oldu ve teorisiyle, eylemiyle, elebaşılarıy Kontrgerillayı açığa çıkardı.

2 Kıbrıs

Türkiye terazisi Kıbrıs sikletini daha ne kadar çekebilir?

Türk askerleri Kıbrıs topraklarında ilerliyor. Toplum henüz zafer sarhoşluğu içinde. Bu sarhoşluğun maliyeti çok geçmeden açığa çıkacak ve faturası Türkiye'ye gönderilecekti: Birleşmiş Milletler oylamalarında sürekli yalnız kalmak, Amerikan ambargosu, Batı ve Üçüncü Dünya ile bozulan ilişkiler.

20 Temmuz 1974'. Türk ordusuna bağlı bazı birlikler Kıbrıs topraklarında ilerliyorlar. . . Türkiye'nin içinde bulunduğu çok sayıda önemli sorunun merkezi oluşmaya başlıyor. Daha sonra, ağustos başında gerçekleştirilecek 2. harekatla, Kıbrıs'ın yarısından fazlası ele geçirilecek ve elde edilen yeni ''Statü'' bugüne kadar sürdürülecekti.

Daha o günden belliydi ki, siyasi iktidarın bu kararı Türkiye'nin başına çok işler açacaktı. Öyle de oldu. Zaten önemli ekonomik sıkıntılar içinde olan ülkemizin başka bir ülkede binlerce asker bulundurmak zorunda oluşu bir yana, Türkiye, ummadığı kadar güçlü bir girdabın içine girdi. Akdeniz'in bulunan suları ülkemize hayır getirmedi. Çünkü her türlü bulanık sudan yararlanmanın ustası pusudaydı ve kaçınılmaz olarak bulanıklıktan o, yani Sovyetler Birliği yararlandı.

Türkiye ise girdabın içinde bir o yana, bir bu yana yuvarlandı. Batı ve Üçüncü Dünya ülkeleri ile ilişkileri önemli ölçüde bozuldu. O kadar ki, bazen Birleşmiş Milletler'de Kıbrıs oylamalarında Türk tezine tek oyu Türkiye veriyordu.

Ecevit hükümeti 1978 başında işbaşına geldiğinde sorunların merkezindeki Kıbrıs unsurunun önemini MC hükümetlerinden daha iyi anlamış izlenimi veriyor ve bu yüzden içte ve dışta büyük bir destek buluyordu. Ama, kaderini ilgilendiren bu sorunu çözemedi. Kıbrıs da etrafında yeni sorun halkaları ördü ve bugüne kadar varlığını sürdürdü.

Türkiye 1980'lere Kıbrıs sorununu altedememiş olarak giriyor. Ama herhalde 1990'lara öyle girmeyecek. Çünkü Kıbrıs, sanıldığından da daha ağır bir sorundur ve Türkiye terazisi Kıbrıs sikletini daha on yıl çekemez.

Kıbrıs sorununun çözümünü isteyen herkes, toplumlararası görüşmelerin tek çıkış yolu olduğunu görüyor ve destekliyor. Sovyetler Birliği ise, Kıbrıs'ta barışın yeminli düşmanı olarak sorunu uluslararasılaştırmaya çalışıyor. Fotoğrafta, şimdiye kadar sonuçsuz kalan toplumlararası görüşmelerden biri. Makarios, Waldheim ve Denktaş birlikte.

Her devrin başbakanı Süleyman Demirel

1970-DEMİREL BAŞBAKAN

1975-KOALİSYON BAŞBAKANI

1980-DEMİREL BAŞBAKAN

Demirel; 10 yılın başbakanı. 10 yıl boyunca demeçleriyle gazete sayfalarını doldurmuş, karikatürcülere malzeme olmuş, kâh tek başına, kâh koalisyon bozup, koalisyon kurarak siyasi hayatını sürdürmüş. Kim ne derse desin Demirel 10 yılın başbakanıdır.

Türkiye'nin en hareketli 10 yılında, herkes, bu sefer son artık Demirel bir daha asla başbakan olamaz'' derken, tam üç kez yeniden doğmuş.

1970'de Başbakan Demirel'dir. 12 Mart darbesiyle iktidardan uzaklaştırıldıktan sonra bir gazetecinin Demirel Başbakan olabilir mi sorusuna ''güldürmeyin beni'' diyen 12 Martçı bir bakanı, gazete manşetlerine çıkarmıştır. 1975'de Başbakan Demirel'dir. Bir yanında Türkeş, bir yanında Erbakanlı koalisyon kuran Demirel hayli terlemiş, milleti de terletmiştir.

Bu sefer halkın muhtırasıyla uzaklaştırılan Demirel'in artık hiç toparlanamayacağı düşünülürken, 1979'un 14 Ekim'inde kendini de şaşırtan sonuca erişmiş, Ecevit'in başarısızlığı sonucu 1980'e de yine Başbakan olarak girmeyi başarmıştır.

Gelecek 10 yılın başbakanı yine Demirel olabilecek mi? Belli olmaz. Güç dönemlerde her devrin adamı olmak yetmiyor.

3 Maraş kıyımı

Türkiye halkı ölülerinin acısını 1980'lerde de unutmayacak

1978'in son günleri Maraş'tan acılı haberler üst üste geliyor: ''İnsanlar acımasızca öldürülüyor, hamile kadınlar bile bebeleriyle birlikte bıçaklanıyor, evler yakılıyor, yıkılıyor. . . ve yüzlerce ölü.''

Daha ilk günden belliydi ki, katliam, kendisinden hesap sorulmamasından cüret alan MHP'nin işiydi. 1973'den kalma hesaplaşma Ecevit'in ''sünger çekme'' siyasetiyle birleşince beklenen oldu ve ''geliyorum'' diye bağıran katliam sonunda geldi.

Katliamdan sonra 70'li yılların dördüncü Sıkıyönetimi ilan edildi. Sıkıyönetimin gelişine en çok MHP ve yandaşları sevindiler. Ancak, Maraş olaylarının duruşmasıyla birlikte bu partinin tavrı değişti. Çünkü mahkemede kendi yandaşları yargılanıyordu ve mahkeme olayın kaynağına inme çabası içine girerken karşısında MHP'yi bulabilecekti. Maraş olayları ve duruşmalarının önemli sonuçlarından biri de MHP'nin gerçek niteliği konusunda önemli belgeler sunması oldu.

1980'li yıllara Maraş olaylarının hesabı sorulmadan giriyoruz. Olayların gerçek tertipçileri ise hâlâ yeni cinayetler işlemekte ve tertiplere girişmekte.

Türkiye halkı ölülerinin acısını unutmadı, 1980'li yıllara katillerin cezalandırılması ve suç örgütü MHP'den hesap sorulması talebiyle giriyor.